

‘চূতীয়া জাতিব বিবাহ পদ্ধতি’

ডিক্রিগড় বিশ্ববিদ্যালয় স্নাতক তৃতীয় বর্ষব ঘষ্ট যান্মাসিক ব
অসমীয়া DSE - ৩ (H) কাকতৰ বাবে প্রস্তুত কৰা হৈছে গৱেষণা
প্ৰকল্প।

তত্ত্বার্থায়ক
ডঃ স্বিন্দো বাণী বাভা
মুৰব্বী অধ্যাপিকা
অসমীয়া বিভাগ

প্রস্তুতকৰ্তা
শ্রী সৌৰভ জ্যোতি বৰা
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষব ঘষ্ট যান্মাসিক
অসমীয়া বিভাগ
বোল নং - ৩০৮১০০৫২
বেজিট্রেচন - এচ১৯২১৭৫৫

নন্দনাথ শইকীয়া মহাবিদ্যালয়, ২০২২ চন।

অসমীয়া বিভাগ
নন্দনাথ শইকীয়া মহাবিদ্যালয়
তিতাবৰ, জিলা- মোৰছাট, অসম, পিন- ৭৮৫৬৩০

প্রসঙ্গ নং.....

তাৰিখ : ০৭০৭, ২০২২

প্ৰমাণ পত্ৰ

শ্ৰী সৌৰভ জ্যোতি বৰা স্নাতক যষ্ঠ যান্মাসিক কলা শাখাৰ (বিশ্ববিদ্যালয়ৰ বোল নম্বৰ : ৪০৮১০০৫২) ৰ
ছাত্ৰ। তেওঁ ড° স্নিখা ৰাণী ৰাভাৰ তত্ত্বাবধানত DSE-৩(H) পাঠ্যক্ৰমৰ অনুর্গত প্ৰকল্প কাকতৰ
“চুতীয়া জাতিৰ বিবাহ পদ্ধতি” বিষয়ত গৱেষণা কাৰ্য সম্পন্ন কৰি প্ৰকল্পটিৰ এটি প্ৰতিবেদন প্ৰস্তুত কৰিছে।
গৱেষণা প্ৰকল্প কাৰ্যত তেওঁৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যৎ কামনা কৰিনোঁ।

**নন্দনাথ শইকীয়া
মহাবিদ্যালয়**

বিভাগীয় প্ৰধান

অসমীয়া বিভাগ,
নন্দনাথ শইকীয়া মহাবিদ্যালয়,
তিতাবৰ।

Head
Department of Assamese
Nanda Nath Saikia College
Titabar

অসমীয়া বিভাগ

নন্দনাথ শিক্ষীয়া মহাবিদ্যালয়, তিতাবৰ

স্থাপিত - ১৯৫৯

প্রমান পত্র

শ্রী সৌভাগ্য জ্যোতি বৰা স্নাতক কলা শাখার যষ্ঠ ঘাসাসিকব (বোল নং -৩০৮১০০৫২) ছাত্র। তেওঁ
মোৰ তত্ত্বাবধানত DSE - ৩ (H) পাঠ্যক্রমৰ অনুগত প্রকল্প কাকতৰ বাবে “চূড়ীয়া জাতিৰ বিবাহ পদ্ধতি”
বিষয়ত গবেষণা কাৰ্য সম্পন্ন কৰি প্রকল্পটিৰ এটি প্রতিবেদন প্ৰস্তুত কৰিছে। তেওঁ সম্পূর্ণ নিজা অধ্যয়নৰ
জৰিয়তে এই প্রতিবেদন দাখিল কৰিছে।

গবেষণা কাৰ্যত তেওঁৰ উজ্জ্বল ভবিষ্যাত কামনা কৰিলোঁ।

এন্ডেন্সী তাত্ত্বিক বাবে
তত্ত্বাবধায়ক

অসমীয়া বিভাগ
নন্দনাথ শিক্ষীয়া মহাবিদ্যালয়

তিতাবৰ।

কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন

“চুতীয়া জাতিৰ সকলৰ বিবাহ পদ্ধতি” এই সমীক্ষাত্মক শীর্ষক গবেষণা প্রস্থথন ডঃ স্নিগ্ধা বাণী বাভা
বাইদেউৰ তত্ত্বাধানত প্রস্তুত কৰিবলৈ প্ৰয়াস কৰা হৈছে।

বিষয়বস্তু নিৰ্বাচনৰ পৰা গবেষণা বিষয়ত বহুমূলীয়া দিহা পৰামৰ্শৰ লগতে বিভিন্ন সমস্যা সমূহৰ
সমাধানত বাইদেউৱে সম্পূৰ্ণ সহযোগিতা আগবঢ়ালে। যাৰ বাবে তেখেতৰ প্ৰতি আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা আৰু কৃতজ্ঞতা
জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

গবেষণা প্ৰস্থৰ বাবে বিভিন্ন তথ্য সম্পর্কে সন্তুল দি মোৰ গবেষণা প্ৰস্তুত সহায় সহযোগিতা আগবঢ়োৱা
লালুং গাওঁ আৰু চৰাইপানী বালিজান গাৰৰ আইমাত্ কেইগৰাকীলৈ অশেষ ধন্যবাদ জনালো।

মোৰ গবেষণা কৰ্মৰ বাবে অনুমতি প্ৰদান কৰা নন্দনাথ শইকীয়া মহাবিদ্যালয়ৰ অসমীয়া বিভাগৰ
সমূহ কৰ্মকৰ্ত্তাকো ধন্যবাদ জনালোঁ।

ডি.টি.পিত সহায় কৰা মহিমাৰ্বী অঞ্চলৰ প্ৰকাশ বৰা আৰু গবেষণা বিষয় ক্ষেত্ৰ অধ্যয়নৰ বাবে
লগত যোৱা মোৰ সহপাঠী বন্ধু কেইজন আৰু কিতাপ-পত্ৰৰে সহায় কৰা আমাৰ নন্দনাথ শইকীয়া মহাবিদ্যালয়ৰ
পুথিৰ্ভৱালৰ কৰ্মচাৰী সকল আৰু গবেষণা কৰ্মত ঘৰৱাভৰে সহায় কৰা মোৰ একমাত্ৰ মা আৰু দেউতালৈ চিৰ
কৃতজ্ঞ হৈ ৰ'লোঁ।

স্বীকৃতভ্যোগী বৰুৱা
সৌৰভজ্যোতি বৰা

সূচীপত্র

- ০.০০ অরতৰণিকা
- ০.০১ বিষয়ৰ পৰিচয়
- ০.০২ বিষয় অধ্যয়নৰ লক্ষ্য আৰু উদ্দেশ্য
- ০.০৩ বিষয়ৰ পৰিসৰ
- ০.০৪ অধ্যয়নৰ পদ্ধতি
- ০.০৫ পূৰ্বৰূপ অধ্যয়ন সমীক্ষা

প্ৰথম অধ্যায় :

- ১.০০ মূল বিষয়ৰ আলোচনা
- ১.০১ চৃতীয়া জনগোষ্ঠীৰ পৰিচয়
- ১.০২ বাজবৎশাৱলী

দ্বিতীয় অধ্যায় :

- ২.০০ চৃতীয়া জাতিৰ বিবাহ পদ্ধতি
- ২.০১ বিবাহৰ সজ্ঞা
- ২.০২ বিবাহৰ উৎপত্তি
- ২.০৩ বিবাহৰ উদ্দেশ্য
- ২.০৪ বিবাহৰ প্ৰকাৰ আৰু ইয়াৰ লগত জড়িত বিভিন্ন লোকাচাৰ
- ২.০৫ নোৱাই তোলনি বিয়া
- ২.০৬ বৰবিয়া
- ২.০৭ বলেৰে ধৰি নিয়া বিয়া
- ২.০৮ পলুৱাই নিয়া বিয়া
- ২.০৯ চপনীয়া বিবাহ
- ২.১০ বুঢ়া বিয়া

তৃতীয় অধ্যায় :

- ৩.০০ সিদ্ধান্ত
- ৪.০০ উপসংহাৰ
 - গ্ৰহপঞ্জী
 - প্ৰসংগ টোকা
 - তথ্যদাতাৰ পৰিচয়
 - আলোক চিত্ৰ

০.০০ অবতরণিকা :

০.০১ বিষয়ৰ পৰিচয় :

ভাৰতবৰ্ষৰ উত্তৰ প্রান্তত অৱস্থিত অসম প্ৰদেশ নানা জাতি, জনজাতি, ভাষা-ভাষীৰ মিলনভূমি। ইয়াতে শ শ বছৰৰ সাংস্কৃতিক ঐতিহ্যৰে গঢ়লৈ উঠিছে বৃহৎ অসমীয়া জাতি। বাৰেবহনীয়া সংস্কৃতিৰ মিলনভূমি এই অসম নামৰ ভূ-খণ্ডত বিভিন্ন জাতি জনগোষ্ঠীয়ে নিজস্ব সাংস্কৃতিক জীৱনচৰ্চা অনুত্ত বাখি বৰ্তি আছে। অসমত বাস কৰা প্ৰতিটো জনগোষ্ঠীয়ে নিজা সামাজিক আচাৰ-আচৰণ পালন কৰা দেখা যায়। এই আচাৰ-আচৰণ, পৰম্পৰা, ধৰ্মীয় লোকবিশ্বাস আদিৰ মাজতেই এটা জাতিৰ স্বকীয়তা ফুটি উঠা দেখা যায়। বিভিন্ন জাতি জনগোষ্ঠীৰ মাজত প্ৰচলিত বিবিধ আচাৰ-আচৰণ, লোক পৰম্পৰা আদিৰ বিষয়ে খৰচি মাৰি জনাৰ একমাত্ৰ সৰ্বোন্ম উপায় হৈছে ক্ষেত্ৰ অধ্যয়ন। ক্ষেত্ৰ অধ্যয়নৰ জৰিয়তে অধ্যয়নকাৰীজনে অধ্যয়ন কৰিব বিচৰা নিৰ্দিষ্ট সম্প্ৰদায়টোৰ কাষত উপস্থিত হৈ তেওঁলোকৰ সামাজিক চৰ্চাৰ সৈতে পৰিচিত হ'ব পৰা যায়। তেওঁ অধ্যয়ন কৰিব বিচৰা নিৰ্দিষ্ট বিষয়টো সন্দৰ্ভত সেই সম্প্ৰদায়টোৰ লোকসকলৰ পৰা প্ৰতক্ষ্য বা পৰোক্ষভাৱে বিভিন্ন তথ্য আহৰণ কৰিব পৰা যায়। তেনে এক উদ্দেশ্য আগত ৰাখিয়েই নন্দনাথ শইকীয়া মহাবিদ্যালয়ৰ অসমীয়া বিভাগৰ প্ৰকল্প DSE - ৩ (H) কাকতখনৰ বাবে 'চূতীয়া সকলৰ বিবাহ পদ্ধতি' বিষয়টিৰ এক ক্ষেত্ৰভিত্তিক অধ্যয়ন কৰা হৈছে। যোৰহাট জিলাৰ অন্তৰ্গত তিতাবৰ মহকুমাত অৱস্থিত মুখ্যতে লালুং গাঁও, তথা চৰাইপানী বালিজান গাঁও আৰু কেইখনমান সৰু-সুৰা ভিতৰৰা অঞ্চলত এই ক্ষেত্ৰভিত্তিক অধ্যয়ন কৰা হৈছে। লগতে কেইখনমান বিশেষ পুঁথিৰ পৰাও তথ্য সংগ্ৰহ কৰা হৈছে।

০.০২ অধ্যয়নৰ লক্ষ্য আৰু উদ্দেশ্য :

মানৱ জীৱনৰ অনুসংগ জন্ম, বিবাহ, মৃত্যু সম্পর্কীয় ভালেমান লোকাচাৰেৰে অসমীয়া লোক সমাজ সমৃদ্ধ হৈ আছে। প্ৰতিটো জনগোষ্ঠীৰে লোকাচাৰ পৃথক পৃথক। বিভিন্ন জাতি-জনগোষ্ঠীৰ মিলন ভূমি অসমত বাক কৰা চূতীয়া সকলৰ জন্ম, বিবাহ, মৃত্যু সম্পর্কীয় ভারেমান পৰম্পৰাগত লোকাচাৰ বিদ্যমান। ইয়াৰ ভিতৰত চূতীয়াসকলৰ বিবাহ সম্পর্কে অধ্যয়ন কৰাৰ অন্তৰালত কেইটামান বিশেষ উদ্দেশ্য নিহিত হৈ আছে। তেওঁলোকে পালন কৰা নীতি-নিয়মৰ লগত জড়িত লোকবিশ্বাস সমূহৰ বিষয়ে অধ্যয়ন কৰাই হৈছে এই গৱেষণা প্ৰকল্পটোৰ মূল লক্ষ্য আৰু উদ্দেশ্য।

০.০৩ বিষয়ৰ পৰিসৰ :

বিষয়টিৰ অধ্যয়নৰ পৰিসৰত প্ৰধানকৈ বিষয়ৰ সীমাবদ্ধতাক সামৰি লোৱা হৈছে। চূতীয়া সকলৰ বিবাহ অনুষ্ঠান আৰু বিবাহৰ সময়ত পালন কৰা লোকাচাৰ সমূহৰ তথ্য আহৰণ কৰিবলৈ যোৰহাট জিলাৰ অন্তৰ্গত তিতাবৰৰ লালুং গাঁও অঞ্চলৰ তথা চৰাইপানী বালিজান গাঁৱৰ লগতে দুই এখন ভিতৰৰা অঞ্চলক সামৰি এই অধ্যয়ন কৰা হৈছে।

০.০৪ বিষয়ৰ অধ্যয়নৰ পদ্ধতি:

গৱেষণা প্ৰকল্পটো প্ৰস্তুত কৰিবলৈ তথ্য সংগ্ৰহৰ পদ্ধতি হিচাপে সাক্ষাৎকাৰ পদ্ধতিৰ সহায় লোৱা হৈছে। প্ৰতিবেদনখন প্ৰস্তুত কৰাৰ উদ্দেশ্য সাক্ষাৎকাৰৰ সহায়ত তথ্যদাতাক কিছুমান প্ৰশ্নৰ অৱতাৰণা কৰা হৈছিল।

গৱেষণা প্ৰকল্পটো প্ৰস্তুত কৰোতে প্ৰধানকৈ বিশেষণ পদ্ধতি আৰু বৰ্ণনাত্মক পদ্ধতি গ্ৰহণ কৰা হৈছে। প্ৰকল্পটো প্ৰস্তুত কৰোতে প্ৰাথমিক উৎস হিচাপে লালুংগাঁও আৰু লগতে চৰাইপানী বালিজান গাঁৱ কেইগৰাকীমান

বয়সস্তু মহিলার সহায়ত বিষয়টোৰ প্ৰয়োজনীয় তথ্য সংগ্ৰহ কৰা হৈছে। আৰু গোণ উৎস হিচাপে চুতীয়াসকলৰ পৰিচয় সম্পৰ্কীয় বিভিন্ন গ্ৰন্থপুঁথিৰো সহায় লোৱা হৈছে।

০.০৫ পূৰ্বকৃত অধ্যয়নৰ সমীক্ষা :

অসমৰ প্ৰাচীন চুতীয়া সকলৰ বিষয়ে পূৰ্বতে কোনোও অধ্যয়ন কৰা নাই এনে নহয়। কিন্তু চুতীয়া জাতি সম্পৰ্কীয় বিভিন্ন প্ৰবন্ধপাতি পোৱা হৈছে যদিও প্ৰতিবেদন এটি পূৰ্বকৃত অধ্যয়ন কৰিবলৈ সেই সমূহ সমলেই পৰ্যাপ্ত নহয়। প্ৰত্যেক বিষয়বে পুঁখানুপুঁখ তথ্য আৰু বিশ্লেষণহে বিষয়বস্তুক প্ৰকৃত মাত্ৰা প্ৰদান কৰে। বৰ্তমান পৰিৱেশ পৰিস্থিতি তথা সমল আৰু তথ্যপাতিৰ অভাৱত এই প্ৰতিবেদনত অন্তভূক্ত কৰিবলগীয়া পূৰ্বকৃত অধ্যয়ন বিষয়টো বাদ পৰি গৈছে।

১.০০ মূল বিষয়ৰ আলোচনা :

১.০১ চুতীয়া সকলৰ পৰিচয় :

চুতীয়া জনগোষ্ঠী হ'ল অসমৰ অতি প্ৰাচীন আৰু ইতিহাসে দুকি নোপোৱা এক বাবেবহনীয়া সংস্কৃতিয়ে সমৃদ্ধিশালী এক উন্নত জনগোষ্ঠী। চুতীয়া সকল অসমৰ এচাম ভূমিপুত্ৰ। কোনো কোনো পণ্ডিতে তেওঁলোকক অষ্টিক বুলি ক'ব খোজে। কিন্তু সবহ সংখ্যক পণ্ডিতে চুতীয়াসকলক মঙ্গোলীয় বুলি ক'ব খোজে। চুতীয়াসকলৰ উৎপত্তি, সমাজ ব্যৱস্থা আৰু অন্যান্য দিশ সম্পর্কে বৈজ্ঞানিক ভিত্তি বিচাৰ বিশ্লেষণ কৰিলে দেখা যায় যে চুতীয়া সকল চুতীয়া সকল অসমৰ এটা খিলঞ্চীয়া জনগোষ্ঠীৰ লোক। বৰ্তমান চুতীয়া গোষ্ঠীৰ বিষয়ে অসমৰ অন্যান্য জাতিৰ মানুহৰ মাজত ধ্যান, ধাৰণা একেবাৰে সীমিত বুলি ক'ব পাৰি। ইংৰাজ পণ্ডিত ফ্ৰেণ্চ বুকানন হেমিলটন তেওঁৰ An Account of Assam নামৰ অসম সম্পৰ্কীয় বিবৰণত পোৱা মতে কলিয়াবৰৰ পূৰে আহোমসকলৰ পিছতে সংখ্যাগোষ্ঠী জাতিটো হ'ল চুতীয়া। তেওঁলোক হিন্দু আৰু আহোম দুটা নামেৰে বিভক্ত। জনসেৱকৰ প্ৰকাশিত To photography of Assam নামৰ গ্ৰন্থত পৰ্বতীয়া জনজাতি তালিকাত বাভা, মিকিৰ আৰু লালুংৰ লগতে চুতীয়া সকলকো অন্তভূক্ত কৰিছে। উইলিয়াম বিনচন (William Robinsan) ব মতে চুতীয়া সকল আহোমসকলৰ দৰে টাইশান গোষ্ঠীৰ লোক। তেওঁলোক কেতিয়া অসমলৈ আহিছিল সেইটো কথা বিচাৰ কৰাটো একেবাৰে দুৰসন্তো। লক্ষ্মীমপুৰৰ বহুতো আধিবাসীয়ে আজিও নিজকে চুতীয়া বুলি কয়। কিন্তু জনামতে হিন্দু ধৰ্ম গ্ৰহণ কৰাৰ পাছত তেওঁলোকে নিজৰ আদিম ভাষাটোৰ লগত সকলো সম্পর্ক হেৰুৱাই পেলাই। কৰ্ণেল ই. টি ডেণ্টনয়ে তেওঁৰ Ethnology of Bengal নামৰ গ্ৰন্থত চুতীয়া সকলক বিহিয়া আৰু লালুং গোষ্ঠীৰ সমগোত্ৰীয় বুলি কয়। তেওঁৰ মতে উজনি অসমৰ লালুং জাতিটোৱে চুতীয়া বংশোন্তৰ বুলি দাবি কৰাৰ পৰিপেক্ষিতত সকলো লালুং চুতীয়া হোৱাটো অসন্তো নহয়। চুতীয়া সকলৰ গাৰ বৰণ পাতল জলফাই ৰঙৰ আৰু দেহৰ গঠন নিয়মীয়া। অৱশ্যে তেওঁলোকৰ সবহ সংখ্যকৰে মুখ বহল আৰু নাক ইমান জোঙা নহয় বা চকুও সিমান ডাঙৰ নহয়। অসমৰ বৰ্ণবাদৰ জখলাত হিন্দু জাতি হিচাপে তেওঁলোকৰ অৱস্থান নিম্ন আৰু তেওঁলোক অনার্য নহয়। সেইকথা দেখুৱাবলৈ তেওঁলোকে নিজকে হিন্দু চুতীয়া বুলি পৰিচয় দিয়ে।

আনহাতে বুৰঞ্জীবিদ বেনুধৰ শৰ্মা, ৰাজমোহন নাথ আৰু বায়বাহাদুৰ, আনন্দচন্দ্ৰ আগৱৱালা আদি লেখকৰ ব্যাখ্যা মতে সোৱনশিৰি নৈ য'ব পৰা উৎপত্তি হৈছে তাত এটা হৃদ বা সৰোবৰ আছে। বৰ্তমান যাক পতালি বুলি জনা যায়। অতিজৰ এই পতালি সৰস্বতী বুলি নামাকৰণ কৰা হৈছিল। এই সৰস্বতী নৈখনৰ উৎপত্তি হৈ সেই হৃদটোৰ পৰা বৈ আহিছে। আগৱৱালাৰ মতে এই সৰস্বতী নদীৰ পাৰতে অতিজত চুতীয়াৰ স্থায়ী বাসস্থান আছিল সেই কথা নিপাত সত্য। তেওঁ সেয়ে কৈছেয়ে চুতীয়া সকলে নিজকে স্থায়ী বুলি

সমাজত পরিচয় দিছিল। এনে দৃষ্টিকোণৰ পৰা চূতীয়া শব্দহে শুক্ষ্ম কিন্তু চূতীয়া শব্দ অশুক্ষ্ম। গতিকে সৰাহনী নৈৰ পাৰত বাস কৰি থকাৰ বাবেই চূতীয়া জাতিৰ নাম উৎপন্নি হয় বুলি দৃঢ়তাৰে মতপোষণ কৰিছে।

ডঃ সীলা গটেৱে গ্ৰহু আহোম জাতি আৰু অসমীয়া সংস্কৃতিত বাখ্যা কৰা মতে, ভৌগুকৰ বংশধৰণৰ পৰা উৎপন্নি হোৱা সত্ত্বসন্ততি সকলৰ পৰাই চূতীয়া জাতিৰ উৎপন্নি হয় বুলি অভিহিত কৰিছে। পদ্মানাথ গোহাত্ৰি বৰুৱাৰ অসম বুৰঞ্জীত উল্লেখ কৰা মতে সোৱনশিৰি নৈৰ পাৰত সোনাগুৰি পাহানত ভৌগুকৰ বংশধৰণ এটা টোকোনা পৰিয়ালৰ বীৰবৰ বা বীৰপালৰ বংশধৰণ লোকৰ পৰা উৎপন্নি হয় বুলি মতপোষণ কৰিছে।

ডঃ লক্ষ্মী দেৱীৰ প্ৰণীত অসম বুৰঞ্জীত উল্লেখ কৰা মতে চূতীয়া সকল প্ৰকৃততে ভৌগুকৰ বংশধৰণ লোক আছিল। ভৌগুক বজাৰ মৃত্যুৰ পাছত কুকুৰবীৰ কুকুৰবাহু, কুকুৰমালী, কুকুৰকেশ আৰু কুকুৰধাঙ এই পাচজন পুত্ৰ আৰু কুকুৰনী নামৰ এগৰাকী কন্যা আছিল। এই পাচজন পুত্ৰৰ মাজত বিদৰ্ভ বাজ্যখনক ভাগনতৰা কৰি লোৱা হৈছিল। ইয়াৰে এজন পুত্ৰ ষ্ঠেতগিৰিৰ পৰাই চূতীয়া নাম হৈছে বুলি দৃঢ়তাৰে মত পোষণ কৰিছে। প্ৰথ্যাত লেখক বায় গুণাদিবাম বৰুৱা বাহাদুৰ বুৰঞ্জীত ব্যাখ্যা কৰা মতে চূতীয়া সকল হ'ল ক্ষত্ৰিয় জাতিৰ এক পৃথক জনগোষ্ঠীৰ মানুহ আৰু তেওঁলোক অসমৰ আদিম আদিবাসী বুলি অভিহিত কৰিছে। ডেল্লি বি ব্ৰাউন চাহাবৰ ব্যাখ্যা মতে চূতীয়া সকল হ'ল অসমৰ শদিয়া অঞ্চলত বাস কৰা প্ৰথম আদিবাসী আৰু এওলোকক ভৌগুকৰ বংশধৰণ জাতিৰ লোক হিচাপে মতপোষণ কৰিছে।

এতিহাসিক বিৱৰণ, বিভিন্ন জনশক্তি, ধৰ্মীয় শাস্ত্ৰ আৰু প্ৰত্নতাত্ত্বিক সকলৰ ব্যাখ্যাৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি বিচাৰ বিশ্লেষণ কৰিলে দেখা যায় যে চূতীয়া সকল প্ৰকৃততে অনার্য পৰিৱৰ্ত্তে ক্ষত্ৰিয় জাতিৰ মানুহ আছিল। সংক্ষেপে কৰলৈ গলৈ চূতীয়া সকল ভৌগুক বংশধৰণ জনগোষ্ঠীৰ লোক। যিহেতু ক্ষত্ৰিয় সকল অতি বুদ্ধিৱৰক, শিক্ষিত, স্বাস্থ্যবান, শক্তিশালী, উন্নত চিন্তা-চৰ্চাৰে বিভূষিত চতুৰ আৰু শক্তিশালী লোক। যিহেতু সোৱনশিৰি নৈৰ উৎপন্নি স্থানত পথৱা পৰ্বতৰ ওপৰত সোৱনশিৰি নৈৰ কাষত চূতীয়া সকলে মিচিংসকলৰ দৰেই সমূহীয়া ভাৱে সুখে-শাস্তিৰে জীৱন নিৰ্বাহ কৰিছিল। অন্যহাতে প্ৰথম অৱস্থাত তেওঁলোকৰ মাজত কোনো বজা নাছিল। প্ৰত্যেকটো পৰিয়ালে নিজ ইচ্ছামতে উৎপাদন কৰা, স্বাধীন ভাৱে নিজৰ সিদ্ধান্ত প্ৰহণ কৰা ইত্যাদি দিশত সম্পূৰ্ণ মুক্ত আছিল। উন্নৰ পূৰ্ব ভাৰতৰ অন্যান্য জাতি উপজাতি সমূহৰ ধৰণে চূতীয়া সকলৰ মাজতো বিভিন্ন ভাগ বা ফৈদে খেলত বিভক্ত আছিল। আদিম অৱস্থাত প্ৰথম জাতি-জনজাতিৰ পৰিয়ালৰ লগত সামাজিক সম্পর্ক স্থাপন কৰিছিল। অন্যহাতে কিছুমান লোকৰ মাজত বৈবাহিক সম্পর্ক স্থাপন আৰু জীৱন নিৰ্বাহৰ বিভিন্ন বৃত্তিক কেন্দ্ৰ কৰি হিন্দু, চূতীয়া, আহোম চূতীয়া, সোনোৱাল চূতীয়া, চাওোঙ চূতীয়া, বিহিয়া চূতীয়া, কাড়ী চূতীয়া ইত্যাদি ভাগত ভাগকৰা হৈছিল। অৱশ্যে সামাজিক বিভাজনৰ বিবৰটো প্ৰাদৰ্শগুক যেন লাগিলেও চূতীয়া সকলৰ মাজত জাতি গঠন পত্ৰিয়া ক্ৰমবিকাশ আৰু প্ৰগতি তথা অতীজৰ সমাজ সংৰচনাৰ বিষয়ে অধ্যয়ন কৰিবলৈ এই বিষয়লৈ সম্যক জ্ঞান থকাটো অতি প্ৰয়োজন।

১.০২ ৰাজবংশাবলীৰ পৰিচয় :

উন্নৰপূৰ্ব ভাৰতৰ অন্যান্য জনগোষ্ঠী সমূহৰ ধৰণে চূতীয়া সকলৰ মাজত চূতীয়া সকলৰ প্ৰথম বজা বীৰপাল বা বীৰবল। বীৰপাল বা বীৰবলে মংগল গিৰি পাহাৰৰ ৬০ ঘৰ চূতীয়া পৰিয়ালক একগোট কৰি সৰ্বপ্ৰথম চূতীয়া বাজ্য প্ৰতিষ্ঠা কৰিছিল। পাছত বীৰবলৰ পুত্ৰ বজা বত্ৰধৰ পালৰ নেতৃত্বত বাজ্যখনৰ পৰিসীমা অধিক বৃদ্ধি তথা ৰাজনৈতিক, সামৰিক, সাংস্কৃতিক আৰু আৰ্থ-সামাজিক দিশত অধিক সমৃদ্ধিশালী হৈ উঠিছিল। বাজ্যখন প্ৰতিষ্ঠা হোৱাৰ দিনৰে পৰা পতন হোৱাৰ পাছতো ৰাজ্যৰ শাসন আৰু প্ৰশাসনিক

দিশত গুরুত্বপূর্ণ ভূমিকা পালন করি আহা প্রমান ইতিহাসত আজিও লিপিবদ্ধ হৈ আছে।
চুতীয়া বজাসকলৰ বংশাবলী সম্পর্কে তলত উল্লেখ কৰা হ'ল -

নাম	বাজত্বকাল
ক) বীৰপাল	১১৮৭-১২১০
খ) বত্তধ্বজ পাল	১২১০-১২৫০
গ) বিজয়ধ্বজ পাল	১২৫০ - ১২৭০
ঘ) বিক্রমধ্বজ পাল	১২৭০-১২৮৫
ঙ) গুৰুধ্বজ পাল	১২৮৫-১২৮৫
চ) হংসধ্বজ পাল	১৩০৫-১৩২৫
ছ) ময়বুধ্বজ পাল	১৩২৫-১৩৪৩
ঝ) জয়ধ্বজ পাল	১৩৪৩-১৩৬০
ঝঃ) কর্মধ্বজ পাল	১৩৬০-১৩৮০
ট) সত্য নাবায়ণ	১৩৮০-১৪০০
ঠ) লক্ষ্মী নাবায়ণ	১৪০০-১৪২০
ড) ধৰ্ম নাবায়ণ	১৪২০-১৪২০
ঢ) প্ৰত্যাশ নাবায়ণ	১৪৪০-১৪৬৫
ণ) যশ নাবায়ণ	১৪৬৫-১৪৮০
ত) পূৰ্ণধৰ নাবায়ণ	১৪৮০-১৫০০
থ) ধৰ্মধ্বজ পাল	১৫০০-১৫২২
দ) নীতি পাল	১৫২২-১৫২৪

ইতিহাসৰ তথ্য অনুসৰি সৰ্বপ্রথমে ১১৮৭-১২২৫ লৈকে স্বৰ্গিবিত দ্বিতীয়ত ১২২৫ - ১২৪৮
বতনপুৰত অৰ্থাৎ বৰ্তমান সময়ত মাজুলীত আৰু শেষত ১২৪৮-১৫২৪ লৈকে শদিয়াত বাজধানী প্ৰতিস্থা
কৰি বাজত্ব কৰিছিল। আহোম সেনাৰ লগত ১৫১৩-১৫১৭ লৈকে যুদ্ধৰ সুত্ৰপাত হৈছিল। (সেনাৰ লগত
১৫১৩-১৫১৭) ১৫২৪ চনৰ ১৭ এপ্ৰিলৰ পৰা আহোম বাজ্যৰ লগতে চুতীয়া বাজ্যৰ অন্তভূক্ত হৈছিল।

ওপৰত উল্লেখ কৰা এই বীৰ বীৰাঙ্গনাৰ কথা মনত পেলাই আজিও চুতীয়া সকলে পূজা-পাতল দি
উপাসনা কৰি আছে। আহোম সেন্যৰ হাতত নীতিপালৰ মৃত্যুৰ পাছত সতী-সাধনীয়ে উপায়হীন হৈ উচুপি
উচুপি কান্দি ১৫২৪ খ্রীঃব ৭ ব'হাগৰ দিনা কুবেৰ সম্পত্তি বুকুত বান্ধি ইন্দ্ৰবগিবি পৰ্বতৰ পৰা কুণ্ডত জাপ
মাৰি মৃত্যু হয়। সেইদিনাৰ পৰা কুবেৰ সম্পত্তি চুতীয়া সমাজৰ পৰা বিলুপ্ত হয়।

চুতীয়া বাজ্যখন সম্পূৰ্ণকৰ্পে আহোমৰ অধীন হোৱাৰ পাছত বজাই সাধক নাৰাপক বন্দী কৰি শিশুবধ
কৰাটো মহাপাপ বুলি গণ্য কৰি হত্যা কৰাৰ পৰিবৰ্তে পূৰৈ বৌতা, পশ্চিমে ধনশিৰি, উত্তৰে কুবেৰ আলি আৰু
দক্ষিণে ব্ৰহ্মপুত্ৰ এই ভূমি খণ্ড লগতে ১২ ঘৰ চুতীয়া পৰিয়ালক লগত নিগাজিকৈ থকাৰ সুবিধা কৰি দিছিল।
ইয়াৰ পাছত চুতীয়া বাজ্যই ক্ৰমাগতে আৰ্থিক, সামাজিক, বাজনৈতিক আদি দিশত অতি দুৰ্বল হৰলৈ ধৰাৰ
লগতে আন্তঃগাঠনিত বিশৃংখলতা আৰু তেওঁলোকৰ মাজত একতাৰ বাক্সোন ক্ৰমাগতে হুাস পাৰলৈ ধৰিলৈ।

চুতীয়া বজাসকলৰ বাজপ্রতীক আছিল ঢাল-তৰোৱাল আৰু এটা সোণৰ মেকুৰি। এইবিলাকৰ বাহিৰেও
কিছুমান আপুৰোগীয়া সা-সম্পত্তি যেনে সোণৰ সিংহাসন, সোণৰ দণ্ডছত্ৰ, সোণৰ মাইহাঁ, সোণৰ পিকদান,
ভোগজৰা, সোণৰ বেলা বা ভৰি ধোৱা চৰিয়া ইত্যাদি। চুতীয়া বজা সকলে বিভিন্ন উৎসৱ, পূজা-পাৰ্বন

আদিত ব্যরহার কৰা সোণ বা কপ খটোৱা সৰকৈয়ে জাপি, হাতীৰ দাতৰ বনকৰা পাটি, চৰানাও, দোলানাও, খেলনাও, কঠৰ নানা প্ৰকাৰৰ সামগ্ৰী, পহশিং কাটিখোদাই কৰি নিৰ্মাণ কৰা সামগ্ৰী আদিব বাহিৰেও সোণ-কপৰ বিভিন্ন মৃত্তি নিৰ্মাণ হেঞ্জল হাইতালৰ পীৰা ইত্যাদিয়ে প্ৰধান আছিল।

আদিম যুগৰ পৰাই চুতীয়া ৰজা মহাৰজা সকলে কুণ্ডি মামা, বা গিৰা গিৰাছী উপবি শিৰ, দেবদেবী আদিক পূজা পাতল দি উপাসনা কৰি অহা শাক্ত পত্নি লোক আছিল। অন্যহাতে দেৱ-দেৱীসকলৰ পূজা-পাতল, বলিশালত মানুহ অথবা জীৱ-জন্ম বলিদিয়া আৰু অন্যান্য ধৰ্মীয়া ক্ৰিয়া কৰ্মৰ ক্ষেত্ৰত চুতীয়া, দেউৰী সকলৰ বাহিৰে অন্য ব্ৰাহ্মন সকলক সমাজত মান-সন্মান কৰাৰ উপবিও তেওঁলোকক ভূমিদান কৰি স্থায়ী সংস্থাপনৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছিল। পিছলে চুতীয়া ৰাজবংশ আৰু সন্তান শ্ৰীটোৱে হিন্দু ধৰ্ম প্ৰহন কৰি আৰ্য্যকৃত হোৱাৰ পাছত তেওঁলোকে কুণ্ডি মামা বা গিৰা গিৰাছী উপবি শিৰ, দেৱী গনেশ আৰু বিষ্ণুকো উপাসনা কৰিবলৈ ধৰিলে। ইয়াৰে যিসকল বজাই ৰাঙ্গানক ভূমিদান কৰিছিল তেওঁলোকৰ মাজত কেইবাজনো ৰজা বিষ্ণু ভক্ত আছিল। দুই বা চাৰিজন ৰজা বিষ্ণু ভক্ত আছিল যদিও সামাজিক প্ৰথা অনুযায়ী চুতীয়া, দেউৰী সকলৰ বাহিৰে আন কোনো বাস্তিয়ে মন্দিৰৰ ভিতৰতে প্ৰৱেশ কৰি উপাসনা থলিত গৈ ধৰ্মীয়া ক্ৰিয়া কাজ আৰু বৰিবিধানৰ কাৰ্যত অংশ প্ৰহন কৰি সমান অধিকাৰ লোৱা সুবিধা দিয়া নাছিল।

বৃত্তি ব্যৱহাৰ দৃষ্টিকোণৰ পৰা পৰ্যায়লোচনা কৰিলে দেখা যায় যে চুতীয়া ৰজাসকলৰ শাসন কালত কুমাৰ, কমাৰ, নাপিত, ধোৱা, তাতি, মালী, সোণাৰী ইত্যাদি প্ৰকাৰৰ বৃত্তিধাৰী লোক আছিল। ইয়াৰে কমাৰ সকলে খোতিৰ কাৰ্যত প্ৰয়োগ কৰা নানা প্ৰকাৰৰ সজুলি যেনে - নাঞ্জলৰ ফাল, খন্তি, কোৰ, কাচি ইত্যাদিব উপবিও দৈনন্দিন ঘৰৱা কাৰ্যত ব্যৱহাৰ কৰা নানা প্ৰকাৰৰ কটাৰী, দা, কুঠাৰ, হাতোৱা, গজাল, বৰশী আদি তৈয়াৰ কৰি ৰাজ্যখনত আৰ্থিক অৱস্থা তনকিয়াল কৰিছিল। উল্লেখযোগ্য যে চুতীয়া সকলৰ শাসনকালত জালেৰে মাছ ধৰা প্ৰথা নাছিল। মাছমৰীয়া বা কৈবৰ্ত বুলি কোনো বৃত্তিধাৰী লোক নাছিল। সেয়ে সৰ্বসাধাৰণ মানুহে পুখুৰী, জলাশয় আদিত নিজে মাছ ধৰিছিল। সন্তান লোক সকলে তেওঁলোকৰ ঘৰত দৈনিক বনুৱা হিচাপে কাম কৰা মানুহক মাছধৰা কৰ্মত নিয়োগ কৰিছিল। মাছধৰোতে ব্যৱহাৰ কৰা সজুলি হ'ল জকাই, খালৈ, জুলুকি, পল, চেপা, বৰশী আদিয়েই প্ৰধান।

২.০০ চুতীয়া জাতিৰ বিবাহ পদ্ধতি :

মানৱ জীৱনৰ তিনিতা প্ৰধান অনুসংগ জন্ম, বিবাহ, আৰু মৃত্যু সম্পর্কীয় লোকাচাৰ আৰু লোকবিশ্বাসেৰে অসমীয়া সমাজ সমৃদ্ধ হৈ আছে। কেউতাৰ ভিতৰত বিবাহ অনুষ্ঠানটোৱেই আটাইতকৈ আনন্দমূখ্যৰ। বিয়া অসমীয়া সমাজৰ এক প্রাণময় বৎ অৱস্থা উৎসৱ। হাঁহি আনন্দৰ বহঘৰা। গাঁৱৰ কোনোৱা এঘৰত বিয়া বুলিলেই গএগ বাইজৰ উল্লাহৰ অন্ত নাই। ওচৰ চুবুবিয়াই উপযাচি গৈ ইটো সিটো কাম কৰি দিয়ে। ধান-চাউল শুকুৱাই বৰতা পৰলা দি বিভিন্ন কামত সহায় কৰি দিয়ে। এই সমূহৰ লগতে আনুসংগীক ভাৱে নীতি-নিয়মৰ মাজেৰে এখন বিয়া অনুস্থিত হয়। পৃথিবীৰ সকলো সমাজতে বিবাহৰ লগত জড়িত কেতোৰ নীতি-নিয়ম আচাৰ-অনুষ্ঠান পালন কৰা হয়। ধৰ্ম, সম্প্ৰদায় তথা অঞ্চলভেদে কিছুমান নীতি-নিয়মৰ প্ৰাৰ্থক্য থাকিলেও কিছুমান নিয়ম সকলো সমাজতে প্ৰজোয়া। সকলো সমাজতে একে পৰিয়ালৰ লোকৰ মাজত বিবাহ নিসিদ্ধ। চুতীয়া সকলৰ মাজতো এই নিয়ম প্ৰযোজ। অসমীয়া সমাজৰ বিবাহৰ ক্ষেত্ৰত যিসমূহ আচাৰ-আচৰণ পালন কৰা হয় সোইবোৰ চুতীয়া জনগোষ্ঠীৰ মাজতো প্ৰচলিত। তেওঁলোকে পালন কৰা লোকাচাৰ সমূহৰ মাজতো প্ৰচলিত। তেওঁলোকৰ বিবাহ অনুষ্ঠানত প্ৰৱেশ কৰা লোকাচাৰ সমূহৰ বিষয়ে আলোচনা আগবঢ়োৱা হ'ব। প্ৰতিখন সমাজতে বিবাহ এটা অপৰিহায় আৰু আনন্দ উল্লাসৰ অনুষ্ঠান। এই অনুষ্ঠানে পাৰিবাৰিক আৰু সামাজিক বাস্তোন কটকটীয়া কৰে। ইয়াৰ লগতে যিবোৰ নীতি-নিয়ম চলিত হৈ থাকে সেইবোৱে সেই সমাজখনৰ

সংস্কৃতি প্রতিফলিত করে। বিবাহৰ প্রতিটো উপলক্ষ্যত কিছুমান গীত পরিবেশন কৰা হয়। এই গীতবোৰ মূলতঃ নাৰীসকলৰ দ্বাৰা বচিত। এই গীতবোৰ দৰা-কইনা আৰু পৰিয়ালৰ লোকৰ মানসিক অনুভূতি প্ৰকাশ কৰাৰ উপৰিও সমাজ ব্যৱস্থাৰো ইংগিত দিয়ে। কিছুমান গীতত আনকি বুৰঞ্জীৰ সুৱাসো থাকে। চুতীয়া সমাজত মূলতঃ দুইপ্ৰকাৰৰ বিবাহ প্ৰচলিত। বৰবিয়া আৰু নোৱাই তোলনি বিয়া।

২.০১ বিবাহৰ সজ্ঞা :

বিবাহৰ সজ্ঞা সম্পর্কে বিভিন্নজন পণ্ডিতে বিভিন্ন সজ্ঞা আৰু মন্তব্য আগবঢ়াইছে যদিও বিজ্ঞান সম্মত সজ্ঞা পোৱা নাযায়। তলত উল্লেখযোগ্য লিখক হিন্দু দৰ্শন আৰু ধৰ্মশাস্ত্ৰ আদিয়ে আগবঢ়োৱা ব্যাখ্যা সম্পর্কে আলোচনা কৰা হ'ল।

ঝকবেদ, অৰ্থবৰ্বেদ আদিত উল্লেখ কৰা মতে মানুহৰ জীৱন বৃত্তৰ লগত জড়িত হিন্দুৰ সংস্কাৰমূলক উৎসৰ অনুষ্ঠানৰ ভিতৰত বিবাহেই গুৰুত্বপূৰ্ণ স্থান অধিকাৰ কৰি আছিছে। এই বিবাহ অনুষ্ঠানটোৱে জৰিয়তে কামনা বাসনাৰ উদ্দেশ্য সিদ্ধ কৰা লগতে সন্তান উৎপাদনৰ দ্বাৰা পুৰুষে দ্বিতীয়বাৰ জন্ম লাভ কৰা আৰু সংসাৰৰ গতি ধাৰাবাহিকতা বক্ষা কৰে। সেয়ে বৈদিক যুগতো আৰ্যসকলে গুৰুত্ব দিয়া বিবাহক তিনিতা প্ৰধান কাৰণৰ উৎস হ'ল এখন মধুৰ ঘৰ, এগৰাকী মনোৰমা অথচ গুণৱত্তী ভাৰ্য্যা আৰু ঘৰটীয়া জীৱ-জন্ম আদিয়েই প্ৰধান। হিন্দু ধৰ্মৰ মতে যিসকল পুৰুষে বিবাহ পাশত আবদ্ধ হোৱা নাই, তেওঁলোক যজ্ঞ বিহীন অযোজ্ঞ। দ্বিতীয়তে বিবাহ অবিহনে পুৰুষৰ জীৱন সম্পূৰ্ণ নহয়। যিহেতু পুৰুষ আৰু স্ত্ৰী উভয়ে পূৰ্ণ মানৱৰ অৰ্ধ অংগহে। দুই অৰ্ধ অংগ মিলি হয় এক পূৰ্ণ মানৱ জীৱন। তেওঁীয় আৰণ্যকত উল্লেখ কৰা মতে পুৰুষে বিবাহ কাৰ্য সমাধা কৰি পুত্ৰ সন্তান জন্ম দি পিতৃ ঋণ, মাতৃ ঋণ দেৱ ঋণ আৰু অন্যান্য ঋণ পৰিশোধ কৰিব পাৰে। হিন্দুৰ দৰ্শন মতে পুৰুষ আৰু স্ত্ৰী উভয়ৰে পশুত আৰু উশংখল জীৱন পৰিহাৰ কৰি সুন্দৰ আদৰ্শ স্থায়ী আৰু পূৰ্ণ জীৱনৰ প্ৰস্তুতিৰ অৰ্থে বিবাহৰ আৱশ্যক। তৎ নোমল চন্দ্ৰ দাসে অসমৰ বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ বিবাহ পদ্ধতি ব্যাখ্যা কৰা মতে বিবাহ হৈছে সামাজিক দ্বায়িত্ব পালন কৰি প্ৰজন্ম বক্ষা কৰাৰ এক সংস্কাৰমুখী পত্ৰিয়াৰ প্ৰতি গভীৰ অন্তৰ্দৃষ্টি বাখি আনন্দ উৎসৰ কৰি দুটি শৰীৰ দুটি মন দুখন সমাজ, দুটি সংস্কৃতি আৰু কোনো দেৱ দেৱীক বা সমাজক সাখী কৰি লৈ এক শপত গ্ৰহনৰ সহায়ত দুটি আত্মাৰ মিলনকে বিবাহ বুলি ক'ব পাৰি।

২.০২ বিবাহৰ উৎপত্তি :

আদিম অৱস্থাত বিশ্বৰ প্রতিটো জনগোষ্ঠীৰ মানুহে ঘৰ-বাৰী হীন এক অঘৰী জীৱন অতিবাহিত কৰিছিল। সমাজত ক্ৰমান্বয়ে জনসংখ্যা বৃদ্ধি, মানসিক চিন্তা-চৰ্চা বিকাস জীৱন আৰু আৰ্থিক নিৰাপত্তা তথা নানা সমস্যাৰ সমাধানকৰাৰ উপায় উদ্বাৰণ কৰিলে। ইয়াৰ ফলত বিবৰ্তমান পত্ৰিয়া বিবাহ, পৰিয়ালে ধৰ্ম আদি সামাজিক সংস্থাসমূহৰ সৃষ্টি হয়।

প্ৰথ্যাত সমাজ দাশনিক এল. এছ মৰগানৰ ব্যাখ্যা মতে মানৱ সমাজ অতীতত যৌন, সাম্যবাদী আছিল। সেইসময়ত কোনে কাৰ লগত যৌন সম্পর্ক স্থাপন কৰিব পাৰিব তাৰ কোনো নিৰ্দিষ্ট নীতি-নিয়ম নাছিল। সেয়ে কোন কাৰ সন্তান বা কোন কাৰ পত্নী চিনি পোৱা নৈগেছিল। ইয়াৰ ফলত সমাজত নানান ধৰণৰ সমস্যাৰ উদ্ভূত হৈছিল। এনে বিশৃংখলতা দুৰ কৰি যৌন প্ৰকৃতি চৰিতাৰ্থ কৰাত সুশ্ৰংখলা আৰু স্থায়িত্ব আনিবলৈ বিবাহ প্ৰথাৰ উৎপত্তি হয়।

২.০৩ বিবাহৰ প্ৰধান উদ্দেশ্য :

মানৱ সমাজত বিবহৰ প্ৰধান উদ্দেশ্য কেৱল যৌন সম্পর্ক স্থাপন কৰাই নহয়, দুটা প্ৰতি আত্মাৰ

মিলন আগ্রহ আৰু নিশ্চেষ মানি চলা, সুন্দৰ আৰু নিখুত গৃহাশ্রম, সন্তুন জন্ম দিয়া আৰু লালন পালন কৰা উভয়ৰ মাজত একা-শাস্তিৰক্ষা কৰা, প্ৰিত-মাতৃৰ ভূমিকা আৰু কৰ্তব্য পালন কৰা, সম্পত্তিৰ সংৰক্ষণ আৰু অৰ্থ আহৰণ কৰা, সামাজিক শৃংখলা অতুত বাখি যৌন নিয়েধ মানি চলা, ধৰ্মীয় কাৰ্য সম্পাদন কৰা বাস্তিব বাস্তিব বিকাশ ঘটোৱা ইত্যাদিকে মূখ্য উদ্দেশ্য বোলে।

২.০৪ বিবাহৰ প্ৰকাৰ আৰু ইয়াৰ লগত জড়িত লোকাচাৰ :

মানুহ সমাজপ্ৰিয় জীৱ। সমাজত বসবাস কৰি বৎশবিস্তাৰ কৰিবৰ বাবেই প্ৰয়োজনীয় হৈ পৰে বিবাহ। সমাজভেদে বিবাহ পঞ্জতিবোৰ পৃথক পৃথক দেখিবলৈ পোৱা যায়। মনুস্মৃতিয়ে অষ্ট প্ৰকাৰৰ বিবাহ অনুমোদন কৰিছে। যেনে - ব্ৰহ্ম, দৈব, আয়া, প্ৰজাপতা, অসুৰ, গান্ধৰ, বাক্ষস আৰু পৈশাচ। ইয়াবে আসুৰ, গান্ধৰ, বাক্ষক আৰু পৈশাচ বিবাহ প্ৰথাক নিকৃষ্ট বুলি গন্য কৰা হৈছিল। পৰম্পৰা অনুযায়ী চৃতীয়া জনগোষ্ঠীৰ মাজত প্ৰচলন হৈ অহা প্ৰধান বিবাহ সমূহ হ'ল- ধৰ্ম বিবাহ, বলেবে ধৰি নিয়া বিবাহ, পন্জুবাই নিয়া বিবাহ, গন্ধৰ্ব বিবাহ আৰু ঘৰ জোৰাই বাখি পতা বিবাহ আদি। অবশ্যে বৈদিক পঞ্চিত বিশ্বাস কৰা হিন্দুকৃত শ্ৰেণী আৰু কিছুমান লোকে বৈদিক নীতি-নিয়মেৰে বামুণ পুৰুষত সকলক নিমত্তন কৰি হোম পুৰি বিবাহ কাৰ্য সম্পাদন কৰে। শ্ৰীমদ্ব শংকৰদেৱৰ বৈষ্ণব ধৰ্মৰ শঙ্কৰ সংঘত সদস্য প্ৰহন কৰা সকলে সংঘৰ বিধি বিধান অনুযায়ী বিবাহ কাৰ্য সম্পাদন কৰে। বৰ্তমান কিছুমান লোকে মন্দিবত, কিছুমান দম্পত্তিয়ে আদালতত বিবাহ কাৰ্য সম্পাদন কৰে। চৃতীয়া সমাজত বিধবা বিবাহ পুণৰ হোৱাত কোনো বাধা প্ৰদান কৰা নহয়। কিন্তু চৃতীয়া সমাজত বাল্য বিবাহ সম্পূৰ্ণ নিষিদ্ধ।

চৃতীয়া সমাজত প্ৰধানকৈ দুই প্ৰকাৰৰ বিবাহ দেখা যায়। সেইয়া হ'ল - নোৰাই তোলনি বিয়া আৰু বৰবিয়া।

২.০৫ নোৰাই তোলনি বিয়া :

ছোৱালীৰ কন্যাকাল হ'লৈ সেই উপলক্ষে নোৰাই তোলনি বিয়া পতা হয়। ১১-১২ বছৰ মানত ভৱি দিলেই ছোৱালীৰ পিতৃ মাতৃয়ে তাইৰ মনে মিলা সমনীয়া ছোৱালীৰ লগত সবী পাতিবলৈ ঠিক কৰে। আৰু সেই অনুসৰি ইয়াবে সিধৰক ভাত খাবলৈ নিমত্তন কৰে। ছোৱালীৰ কন্যা কাল হোৱাৰ গড় বয়স ১২ বছৰ। উজনি অসনত চৃতীয়া জনগোষ্ঠীৰ আদিম বাসস্থানৰ এক খণ্ডৰ নাম বাবেকুৰি থান নামে অতিজৰেপৰাই জনাজাত হৈ আহিছে। এই স্থানত অষ্টভোজ গোৱায়ে বাজবোসত পৰি উজাই আহি ডিক্ৰ নৈৰ কাখৰ সাকৰা কৃবিভূমি অক্ষলত প্ৰৱেশ কৰিলে আৰু ইয়াতে তেওঁ ১২জন ভক্তক শবণ দি পুনৰ উজাই গ'ল। এই বাবজন মূখ্য ব্যক্তিক শবণ দি সেই অক্ষলতে গঢ়ি উঠিছিল বাবকুৰি থানৰ সমাজ। এই বাবকুৰি থানৰ সমাজে প্ৰথম পুস্পিতা হোৱা পাটিগাড়ক ছোৱালীক তোলনি বিয়া বা চৰা বিয়া বুলি নামাকৰণ কৰিছিল। তেওঁয়াবে পৰা এই বিয়াখন কিছুমান বিশেষ বীতি-নীতিৰ দ্বাৰা মহিলা সকলে অতি ওৰতসহকাৰে অনুষ্ঠিত কৰি আহিছে।

আন কিছুমান জনগোষ্ঠীৰ দৰে চৃতীয়া সকলে ছোৱালীৰ কন্যা কাল হোৱাৰ লগে লগে নোৰাই তোলনি বিয়া পতা নিয়ম প্ৰাচীন কালৰ পৰা চলি আহিছে। ছোৱালী পুস্পিতা হোৱ গম পোৱাৰ লগে লগে মাকে সময় চাই জীয়বী বোৱাৰী সকলোকে খবৰ দিয়ে। ছোৱালীজনীয়ে সেই সময়ৰ পৰা গৰ, ল'বা-বুড়া আনকি চন্দ্ৰ, সূৰ্য দেৱতাকো চাব নাপাই বুলি বিশ্বাস কৰা হয়। সেইবাবে ওচৰৰ মহিলা বিলাকে গম পোৱাৰ লগে লগে লবি ধাপৰি ওচৰ চাপি আহে। মাকে এটা আচৃতীয়া কোঠাত সজাই আৰু তাত ছোৱালীজনী ভৰাই বাখে। ধানখেৰৰ এখন বিচানা মাটিত সজাই তাতে মহিলাবিলাকে লগ লাগি উকলি দি আনুষ্ঠানিক ভাৱে ছোৱালীজনীক আচৃতীয়াকৈ কোঠাত সুমুৰাব ব্যবস্থা কৰে। চাৰিদিনৰ বাবে কোঠাত আবন্দ কৰি বাখে। ইয়াকে চুক্ত সুমোৰা বুলি কোৱা হয়। কন্যাক সামাজিক বিধি মতে শাধিকৰণ নকৰালৈকে ম'হৰ শিঙৰ ডাব কটাবী বা

কটাৰী আৰু তামোল এটা হাতত বা ওচৰত ৰখা হয়। ইয়াৰ প্ৰকৃত অৰ্থ হ'ল এনে ডাব কটাৰী কন্যাৰ হাতত বাখিলে কোনো অপ শক্তি আহি অপকাৰ কৰিব নোৱাৰে আৰু তামোল থাকিলে কোনো ধৰণৰ তন্ত্র মন্ত্ৰ কইনাৰ গাত নাখাতে বুলি বিশ্বাস কৰা হয়।

পাটগাভৰৰ দেউতাকে দৈবজ্ঞৰ কাষ চাপি বিয়াৰ পিছৰ ভাগ্য গননা কৰোৱাই আৰু যোগ নিকৃপন কৰে। গ্ৰহ দোষ নাথাকিলে সাত দিনত তোলনি বিয়া হ'ব আৰু যদি গ্ৰহ দোষ থাকে তেন্তে ন দিন, এধাৰ দিন আৰু ব্ৰত অনুযায়ী একৈশ দিনত তোলনি বিয়া পাতে। দৈবজ্ঞৰ নিৰ্দেশ মতে দান দক্ষিণা কৰি কন্যাৰ দোষ খণ্ডন কৰিলে কন্যা পৰৱৰ্তী জীৱনত সুখ সমৃদ্ধি হয় বুলি বিশ্বাস কৰা হয়। কন্যাৰ চাৰি দিনৰ দিনা চাৰিদিনীয়া গা ধোৱা পাতে। আৰু সেই দিনাৰ পৰা খেৰৰ বিচনাখন আতৰাই পেলোৱা হয়। ঘৰ-দুৱাৰ মচি কাপোৰ-কানি ধূই পৰিষ্কাৰ কৰে। কন্যাক গা-ধূৱাৰৰ বাবে ওচৰৰ তিৰোতাক নিমন্ত্ৰণ জনাই। চোতালৰ মূৰত তিনিদাল ইকবা পাতিদৈ বা কুহিয়াৰ উভালি আনি বেই সাজি তাৰ মাজত এখন আগলি কলাপাত বাখি তাৰ ওপৰত ভবি হৈ বহিবলৈ দিয়ে। দুটা খেৰৰ মুঠিৰ মাজত এটা শিল বাখে। মাহ-হালধী খুন্দি মিঠাতেল দি যোগাৰ কৰি থয়। এৱঁ ছোৱালী এজনীয়ে দুণৰি লয়। মাকে কলছি কাষত লয়। তাৰপিছত ছোৱালীজনীৰ কাপোৰৰ আঁচলত ধৰি চুকৰ পৰা বাহিৰলৈ উলিয়াই আনে। পিছত এগৰাকীয়ে পানী চত্ত্বাই যায়। লগে লগে তিনিগৰাকী তিৰোতাই উৰুলি দিয়ে। ছোতালত সজাই থোৱা বেৰ চাৰিওফালে তিনিপাক ঘূৱাই কন্যাক পূৰ মুৰাকৈ বহিবলৈ দিয়ে। সমূখত দুণৰি আৰু কলছি বাখে। আয়তীসকলে উৰুলি দি নাম গায়।

ৰাম কৃষ্ণ বেইতে ঘুৰিয়ে
ৰাম কৃষ্ণ কিমান দুখে পালা
হৰি মোৰ ঐ
পাৰ পাই মেলিবা ভৱি ॥

এইদৰে বিভিন্ন ধৰণৰ নীতি-নিয়মেৰে কন্যাক গা-পা ধূৱাই চাৰি দিনীয়া গা ধোৱা পৰ্ব সামৰণি পৰে।

কন্যাৰ খাদ্যঃ

ঝাতুমতীক চাৰি দিনত তিনিডাল পাটিদৈ গাধূৱাই সেই কেইদিনত ফলাহাৰ খাবলৈ দিয়া হয়। সামাজিক পথা মতে নোৱাই তোলনি বিয়া নপতালৈকে এসাঁজ ফলাহাৰ আৰু এসাঁজ নিবামিয আহাৰ খাবলৈ দিয়া হয়। চাৰি দিনৰ মূৰত অৰ্থাৎ কন্যাক খাৰ নোৱন কৰাৰ পাছত কল, বুট, মণ্ড আদি খাবলৈ দিয়াৰ লগতে এসাঁজ নিবামিয আহাৰ খাবলৈ দিয়া হয়। অঞ্চলভেদে উক্ত বীতি-নীতিবোৰ পালন কৰাৰ ক্ষেত্ৰত কিছুমান প্ৰভেদ দেখিবলৈ পোৱা যায়। সেইদৰে খাৰ নোৱনৰ পিছত কন্যাক উপবাস ভাঙি ভাত বন্ধা-বঢ়া কৰাৰ সুবিধা দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত অঞ্চলভেদে কিছুমান পৃথক পৃথক নিয়ম পালন কৰা দেখা যায়। কিছুমান অঞ্চলত জ্যোতিষীৰ গননা মতে ভাত বন্ধা বঢ়া কৰাৰ বাবে একেটা আমডালৰ পৰা টোখুটি, তাও মাৰি আৰু খৰি যোগাৰ কৰি দিয়া হয়। এটা নিদিষ্ট মাটিৰ চকৰ তলৰ বাহিৰফালে বোকা মাটিৰে ভালদৰে লিপি লয়। ভাত সিজোৱাৰ ধৰণে হাঁহৰ কণী এটা, বেঙেনা তিনিটা পৃথক পৃথক চকৰ সিজোৱা হয়। সিন্দৰ বস্তুবোৰ থ'বৰ বাবে এড়োখৰ নিদিষ্ট ঠাই গোৱৰ মাটিৰে সুন্দৰকৈ লিপি মচি পৰিষ্কাৰ কৰি লোৱাৰ পাছত আছুতীয়াকৈ বখা হয়। এই স্থানতে একাধিকখন কলপাত স্থাপন কৰি প্ৰতিখন পাতৰ ওপৰত উল্লেখিত প্ৰতিবিধি খাদ্য এবিধ এবিধকৈ বখা হয়। ভাতখিনি আকৌ মুঠিয়াই মুঠিয়াই তিনিখন পাতত পৃথক পৃথককৈ বখা হয়। দুণৰি টেকেলি লোৱা ছোৱালী আৰু তিনি চাৰিগৰাকী বয়োজ্যেষ্ঠ মহিলাই একেলগে উৰুলি দি কন্যাক একে উশাহতে তিনি চাৰি মুঠি ভাত খাবলৈ অনুৰোধ কৰে। ভাত খোৱাৰ অন্তত কন্যাৰ ব্ৰত ভঙ্গ হৈছে বুলি গন্য কৰা হয়। সেই দিনটোৰ পৰা

ঝুতুমতীক এসাঁজ নিরামিষ আহাৰ খাবলৈ দিয়া নিয়ম হিন্দু চুতীয়া সমাজত প্ৰচলন থকা দেখা যায়।

পানী তোলা নিয়মঃ

চুতীয়া জনগোষ্ঠীৰ সমাজত তোলনী বিয়াত কন্যাক গা-ধুৱাবলৈ পানী তোলা কিছুমান বিশেষ, ৰীতি-নীতি প্ৰাচীন যুগৰ পৰা প্ৰচলন হৈ আহিছে। সাধাৰণতে নতুনকে পুস্পিতা হোৱা এৱঁ ছোৱালীক গা-ধুৱাবৰ কাৰণে পানী তুলিবলৈ কন্যাৰ পিতৃ-মাতৃয়ে গাঁৱৰ কেইগৰাকীমান বৰ্ণায়ান মহিলাক বিশেষভাৱে নিমন্ত্ৰণ কৰে। ঠিক সেইদৰে পৰম্পৰাগত ৰীতি-নীতি অনুসৰি আয়তীসকলে শোভাযাত্ৰা কৰি ঘৰৰ পুৱফালে থকা বৰপুখুৰীত বা নৈতো পানী তুলিবলৈ যায়। এজনী এৱঁ ছোৱালীৰ কাষত পানী ভৰ্তি এটা ঘট বা মাটিৰ টেকেলি আৰু এজনীৰ মূৰত বিভিন্ন ৰকমৰ বস্তুৰে পৰিপূৰ্ণ এটা দুণবি দিয়া হয়। সাধাৰণতে টেকেলীটোত এৱঁ সূতা দিয়াৰ লগতে দুণবিত দিয়া হয় খৰিকা, আমপাত, থুবিয়া তামোল, তামৰ পইচা ইত্যাদি বস্তুবোৰক চুতীয়া সমাজত অতি পৰিত্ব বুলি গণ্য কৰাৰ উপৰিও গভীৰ বিশ্বাস কৰি আহিছে। অন্যহাতে যিটো স্থানৰ পৰা পানী তুলি অনা হৈছে সেই পুখুৰী বা নদী ঘাটটোত আগতীয়াকে এডোখৰ নিৰ্দিষ্ট স্থান নিৰ্বাচন কৰি বখা হয়। সেই ঠাইডোখৰত উল্লেখিত খৰিকাৰোৰ পোতা হয় আৰু এৱঁ সূতাৰে বেঢ়ি দুচলীয়া ঘৰৰ ধৰণে তৈয়াৰ কৰা হয়। সংৰক্ষিত পানী থকা ঠাইথিনিৰ কাষত তামৰ পইচা এটা আৰু থুবিয়া তামোল এটি অতি পৰিত্ব মনে স্থাপন কৰাৰ লগতে ঘটটোৰ পৰা আধাৰিনি পানী ঢালি দিয়া হয়। ইয়াৰ পাছত বৰ্ণায়ান মহিলা এগৰাকীয়ে ক'বলৈ লয় - এয়া জল দেৱতালৈ পূজা দিছোঁ প্ৰভু আমাক ভালে-কুশলে থাকিবলৈ আশীৰ্বাদ দিবা। এইবুলি তিনিবাৰ কোৱাৰ অন্তত কাচি বা কটাৰীৰে তিনিবাৰ পানী কাটি পানী তোলা হয়। ইয়াৰ অন্তত টেকেলীটোত পানী পূৰ্ণ কৰি পূৰ্বৰ ধৰণেৰে শোভাযাত্ৰাৰে উকলি আৰু বিয়ানামৰ ধনিয়ে পানী আনি বেই স্থাপন কৰা হয়। এয়ে পৰিত্ব পানী যাৰ দ্বাৰা তোলনি বিয়াত কন্যাক পৰম্পৰাগত ৰীতি-নীতিৰে স্থান কৰোৱা হয়।

দ্বিতীয় বাৰ কন্যাক স্থান কৰাৰ পদ্ধতিঃ

সাত বা ন বা এঘাৰ বা তেৰ দিনত ঝুতুমতীক আনুষ্ঠানিক তোলনী বিয়া আয়োজন কৰি দ্বিতীয় বাৰ গা ধুৱাবৰ বাবে এটা বেই সাজি বেইটোৰ ভিতৰত মাটি তুলি ভেটি নিৰ্মান কৰা হয়। এনে ভেটিত হাঁহকণী এটা, তামোল পান আৰু পইচা স্থাপন কৰা হয়। পাছত ভেতিৰ ওপৰত ভীমকলৰ পতুৱাৰে এখন দলিচা নিৰ্মান কৰি দলিচাখনৰ চাৰি চুকত চাৰিটা বাঁহৰ খুটা পুতি খুটা কেইটাৰ ওপৰত চাৰিটা কামী সুমুৱাই আৰু ওপৰলৈ আগ টোৱাই বখাৰ লগতে ওপৰৰ দীঘল বাঁহডালত এখন ধেনু-কাঁৰসহ কলডিল এটা স্থাপন কৰা হয়। এই কামখিনি কন্যাৰ মোমায়েকে কৰিব লাগে অন্যথাকোনো সম্পর্কীয় লোকৰ জৰিয়তে কৰাৰ নিয়ম আছে।

বেইৰ কাষত ভীমকলৰ পুলি এটা বোৱা হয়। ই হ'ল ঝুতুমতীৰ দৰাৰ প্ৰতীক। সামাজিক প্ৰথা মতে বিবাহৰ অন্তত কলৰ পুলিটো আন ঠাইত নি পোতা হয়। বিয়াৰ দিনাই বেই আৰু ৰভা ভাঙি, কন্যাক গা-পা ধুৱাই পৰিত্ব হোৱাৰ ৰীতি-নীতি এতিয়াও প্ৰচলন আছে। কন্যাক গা ধুৱাওতে আৰু গা ধুৱাই ৰভাৰ চোতালত তিনিগৰাকী বয়োজ্যেষ্ঠ মহিলাই একেলগে উকলি দিয়াৰ অন্তত কন্যাক স্থান কৰাৰ বাবে এটা চিপ তোলে। চিপটোত তামোল-পান এযোৰ, হাঁহৰ কণী এটা, কাচি এখন দিয়া হয়। ইয়াত হাঁহৰ কণী দিয়াৰ তাৎপৰ্য হ'ল - প্ৰজনন শক্তিৰ প্ৰতীক, তামোল পান দিয়াৰ অৰ্থ হ'ল - চিপৰ দেৱীক পূজা অৰ্চনা কৰা আৰু কাচিখন দিয়াৰ অৰ্থ হ'ল - অপশক্তিবোৰে যাতে কোনো ধৰণৰ অপায়-অমঙ্গল সৃষ্টি কৰিব নোৱাৰে তাৰ প্ৰতিৰোধৰ বাবে দিয়া হয়। অন্যহাতে ঝুতুমতীৰ বিয়াৰ আগদিনা বিয়ালৈ নিমন্ত্ৰণ কৰা অতিথিসকলক বহুৱাৰ বাবে চোতালত এখনি ৰভা নিৰ্মান কৰা হয়। এই ৰভাৰখন গাঁৱৰ ডেকা সকলে মিলি নিৰ্মান কৰে। বহু আনন্দ উল্লাহৰ মাজেৰে

ভেকা সকলে জগ জাগি রভা নির্মাণ করি গৃহস্থক সহায়ৰ হাত আগবঢ়াই।

অনুষ্ঠানিক ভাবে পাঞ্জ কৰা বিবাহৰ দিন পুৱাবেলাতে কেইজনমান বয়সীয়া গাঁৱৰ ভকতক নিমন্ত্ৰণ কৰি তেওঁলোকৰ দ্বাৰা অঙ্গীয়ী ভাবে থাপনা স্থাপন কৰি শৰাই আগবঢ়োৱা হয়। তাত ভকত সকলে তামোল গান সহ পা-পইচা দি ধূপ ধূনা ছলাই ফৈশ্বৰৰ নাম কীৰ্তন কৰে। নাম কীৰ্তনৰ অন্তত ঝতুমতী কন্যাৰ পৰিয়াল সহ সকলোৱে ভকতৰ চৰণ চিতি মূৰ দোৱাই আশীৰ্বাদ লয় আৰু ভকত সকলেও কন্যাৰ ভৱিষ্যত জীৱন কুশলৰ অৰ্থে তথা পৰিয়ালৰ সকলোটিকে মঙ্গল আশীৰ্বাদ দিয়ে। ইয়াৰ পাছত ভকত সকলে মা প্ৰসাদ লৈ চাহ-জলপান খাই ঘৰাঘৰী যোৱাৰ পাছত আমন্ত্ৰীত অতিথি সকলক মাছ মাংসৰে ভোজ-ভাত খুৱাবৰ দিহা কৰা হয়। সেইদৰে বিবাহ অনুষ্ঠান অব্যাহত বখা হয়। বভাৰ তলত কন্যাক মহিলা সকলে সকলোৱে বেৰি লৈ বিভিন্ন ধৰণৰ আ-অলংকাৰ, সাজপোছাক পিঙ্কাই সজাই পৰাই বিয়া নাম গাই। কোনো কোনো অঞ্চলত নোৱাই তোলনি বিয়াত কলা বুঢ়ি নচুৱাও দেখা যায়। সেইদৰে বুকুত নতুন কাপোৰৰ মেঠনি, ককালত মৰা ফুলাম বিহা আৰু গুটি বচা সাজপোছাক পিঙ্কাই সৰগৰ অপেশ্বৰীৰ দৰে কৰি তোলা হয় আৰু কঠানাক সেন্দুৰৰ ফোট দিয়া হয়। সামাজিক প্ৰথা মতে সেন্দুৰৰ ফোটক এক পৰিত্ব প্ৰতীক বুলি গণ্য কৰা হয়। এনেদৰে পাঞ্জ কৰা বিভিন্ন নীতি-নিয়মৰ অন্তত প্ৰতিগৰাকী মহিলাই কন্যাক চুমা খাই নিজৰ সামৰ্থ অনুসাৰে উপযুক্ত উপহাৰ প্ৰদান কৰে। এই সময়ছোৱাত গাভৰু, বোৱাৰী আৰু বয়সীয়াল মহিলা সকলে এজনীয়ে আনজনীক বনেৱে পিঠাওৰি খুওৱা আৰু মুখে চুলিয়ে সনা আদি কাৰ্য কলাপ সমূহ ৰং বহচ উপভোগৰ বাবে বিশেষ মন কৰিবলগীয়া। গোপিনী সকলেও বিয়া নাম আৰু উৰলি ধৰনিৰে মঙ্গলাশীৰ্বাদ দি শুচি কৰে আৰু বিয়ালৈ আমন্ত্ৰিত সকলো অতিথি সকলোকে চাহ-জলপান, মাছ-মাংসৰে ভোজ ভাত খুৱাই আপ্যায়ন কৰা হয়।

ওপৰত উল্লেখিত পৰম্পৰাগত বীতি-নীতি সমূহত কিছুমান দিশত পৰিৱৰ্তন হোৱা দেখা যায়। অটীজত এনে নোৱাই তোলনি বিয়াত পুৰুষ সমাজৰ পৰিবৰ্তে কেবল মহিলা সকলেহে অংশগ্ৰহণ কৰিছিল। কিন্তু বৰ্তমান সময়ত পুৰুষ মহিলা উভয়ে অংশগ্ৰহণ কৰা দেখিবলৈ পোৱা যায়। এনে তোলনি বিয়াত বৱোজ্যেষ্ঠ মহিলা সকলে জোলোকাই জোলোকাই উৰলি দিয়াৰ উপৰিও বিয়া নামৰ ধৰনিৰে বভাৰ তল মুখৰিত কৰি তোলে।

কলপুলি বোৱা আৰু দুণি দ্রব্যসমূহ বিতৰণ :

বিয়াৰ সামৰণিৰ পিছদিনাখন কলপুলিটো বাৰীৰ চুকত বোৱাৰ প্ৰথা প্ৰচলিত। বেই টিপটো কন্যাই নিজহাতে খহাই আৰু হাঁহকণীটো বুঢ়ী আইতা এগৰাকীক দিয়ে। শেষত দুণি কঢ়িওৱা ছোৱালী কেইগৰাকী আৰু মাতৃতুন্য আইতা এগৰাকীক ঘৰলৈ আমন্ত্ৰণ কৰি অনা হয় আৰু তেওঁলোকক আদৰ সাদৰেৰে দুণিৰিত স্থাপন কৰা দ্রব্যধিনি বিতৰণ কৰি দিয়াৰ ব্যবস্থা কৰে।

২০.৬ বৰ বিয়া :

প্ৰতিখন সমাজতে বিবাহ এটা অপৰিহায় আৰু আনন্দ উল্লাসৰ অনুষ্ঠান। এই অনুষ্ঠানে পাবিবাবিক আৰু সামাজিক বাঞ্ছোন কটকটীয়া কৰে। ইয়াৰ লগতে যিবোৰ নীতি-নিয়ম প্ৰচলিত হৈ থাকে সেইবোৰে সেই সমাজখনৰ সেই সংস্কৃতি প্ৰতিফলিত কৰে। বিবাহৰ জৰিয়তে কামনা-বাসনাৰ উদ্দেশ্য সিদ্ধি কৰাৰ লগতে সন্তান উৎপাদনৰ দ্বাৰা পুৰুষে দিতীয়বাৰ জন্ম লাভ কৰে। হিন্দু ধৰ্মশাস্ত্ৰত উল্লেখ থকা মতে যিসকল পুৰুষে বিবাহ পাশত আবদ্ধ হোৱা নাই তেওঁলোক যজ্ঞবিহীন অযোজ্জ্বল(বিবাহৰ অবিহনে মানৱ জীৱন অ-সম্পূৰ্ণ। পুৰুষ আৰু স্ত্ৰী উভয়ে পূৰ্ণ মানৱৰ অৰ্ধ অঙ্গহে। আৰু এই দুই অৰ্ধ অংগ মিলি এক সম্পূৰ্ণ মানৱ জীৱনলৈ

পরিবর্তন হয়। এই অধায়টোত অসমীয়া চূতীয়া জনগোষ্ঠীৰ বৰ বিয়া আৰু ইয়াত পালন কৰা বিভিন্ন লোকচাৰ সমূহ আলোচনা কৰা হ'ল।

ক) বিবাহৰ গোত্ৰ আৰু বয়স বিচাৰ কৰা :

অতীজৰ পৰম্পৰাগত বিধি অনুযায়ী ছোৱালী আৰু ল'বাৰ বিবাহৰ বয়স বৰ্তমানৰ ধৰণে নিৰ্দিষ্ট কৰা হৈছিল। সেয়ে অঞ্চল বিশেষে পোকৰৰ পৰা যোৱা বছৰ বয়সত যুবক-যুবতীৰ মাজত বিবাহ কাৰ্য সম্পন্ন কৰা হৈছিল। বৰ্তমান ল'বাৰ আৰু ছোৱালীৰ বিবাহৰ বয়স ওঠৰ আৰু বাইশ বছৰ নিৰ্দিষ্ট কৰা হৈছে। অন্যান্যতে চূতীয়া সমাজৰ খেল বিলাক শামভিত্তিক হোৱা বাবে গোত্ৰ বা খেল বিলাকৰ মাজত পৰিয়ালৰ সম্পর্ক দেখা পোৱা নাযায়। সেয়ে প্রাচীন যুগত সামাজিক পৰম্পৰা অনুসৰি পিতৃৰ পক্ষৰ পৰা বাৰ পুৰুষ আৰু মাতৃৰ পক্ষৰ পৰা ন পুৰুষলৈ ধাৰ্য কৰা হৈছিল। বৰ্তমান এনে বাধা নিয়ে সংশোধন কৰি পিতৃৰ ফালৰ পৰা সাত পুৰুষ আৰু মাতৃৰ ফালৰ পৰা পাচ পুৰুষ নিৰ্দিষ্ট কৰা হৈছে।

খ) বিবাহৰ প্ৰস্তুতি :

ধৰম বিবাহত ল'বা ছোৱালীৰ মাজত ভাল পোৱা বা পিতৃ-মাতৃয়ে ঘটক বা বাকৰাৰ সহায়ত ছোৱালী পচন্দ হোৱাৰ পিছত ল'বা আৰু ছোৱালীৰ পিতৃ-মাতৃৰ উভয় পক্ষৰ মাজত আলাপ আলোচনাৰ মাজেদি বিবাহ কাৰ্যৰ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰা হয়। উভয় পক্ষৰ সম্মতি সাপেক্ষে কন্যা ঘৰৰ আমন্ত্ৰণ ক্ৰমে ল'বাৰ পিতৃ মাতৃ আৰু তেওঁলোকৰ দুই তিনিজন ওচৰ সমন্বন্ধীয় মানুহ লগত লৈ প্ৰথম কন্যা গৃহত প্ৰৱেশ কৰি মিত্ৰিৰ হিচাপে চাহ-জলপান আৰু ভাত এসাঁজ খাই যোৱা প্ৰচলিত নিয়ম। ঠিক সেইদিনে ল'বা ঘৰৰ আমন্ত্ৰণ ক্ৰমে ছোৱালীৰ পিতৃ-মাতৃ আৰু ওচৰ সমন্বন্ধীয় বয়োজ্যেষ্ঠ ব্যক্তিক লগত লৈ প্ৰথম ল'বাৰ গৃহত প্ৰৱেশ কৰি মিত্ৰিৰ হিচাপে চাহ-জলপান বা ভাত এসাঁজ খুবাই অভ্যৰ্থনা কৰা হয়। সামাজিক প্ৰথা অনুসৰি চূতীয়া সমাজত কন্যা খোজা বচাৰ ক্ষেত্ৰত ঘটক জনক এক বিশেষ মৰ্যদা দিয়াৰ উপবিষ্ঠ সমাজত উচ্চ আসন প্ৰদান কৰা হয়। উভয় পক্ষৰ মাজত যুবকৰ ন পুৰুষৰ বিচাৰ হোৱাৰ পাছত দৰা-কঠনাৰ বাহিযোৱা চোৱাৰ বাবে জ্যোতিষীৰ সহায় লোৱা হয়। আৰু জ্যোতিষীয়ে বাহি যোৱা উভ্যম বুলি সংবাদ দিলে বিবাহৰ বাবে তামোল পান সহ আঙুষ্ঠি পিক্ষোৱাৰ বাবে এটা শুভ দিন-বাৰ নিৰ্দিষ্ট কৰা হয়।

গ) তামোল পান আৰু আঙুষ্ঠি পিক্ষোৱা :

উভয় পক্ষৰ সম্মতি অনুযায়ী কন্যা ঘৰৰ আমন্ত্ৰণ ক্ৰমে দৰাঘৰীয়াই এক নিৰ্দিষ্ট দিনত কন্যাৰ গৃহত প্ৰদৰ্শন কৰেগৈ আৰু সেইদিনা অতিথি সকলক জা-জলপান আৰু মাছ-মাংসৰে ভোজ-ভাত খুবাই অভ্যৰ্থনা জনাই। এই দিনটোত দৰা ঘৰৰ পৰা নিজৰ ওচৰ সমন্বন্ধীয় তথা গাঁৰৰ অতি কমেও চাৰি পাচজন লগত লৈ অহাটো এক প্ৰচলিত বীতি। বৰ্তমান এনে প্ৰথাক পৰিবৰ্তন ঘটাই অতি কমেও পঞ্চাশ জনৰ অধিক পুৰুষ - মহিলাক আমন্ত্ৰণ কৰি সন্তুষ্যা ভাবে কন্যা গৃহলৈ অঠা দেখিবলৈ পোৱা যায়। এই দিনটোতে দৰা আৰু কন্যা পক্ষৰ পিতৃ-মাতৃ তথা বয়োজ্যেষ্ঠ ব্যক্তিৰ আলাপ আলোচনা অনুসৰি বিবাহৰ দিন এদিনীয়া বা দুই তিনিদিন বা হোম যজ্ঞ দি পতা বিয়ানে সাধাৰণ নীতি-নিয়মেৰে পতা বিবাহ ইত্যাদিৰ উপবিষ্ঠ ল'বা ছোৱালীৰ বাহিযোৱা, বিবাহৰ শুভ দিন বাৰ মিলনৰ সময় ক্ষণ ইত্যাদি বিষয় বিস্তৃতভাৱে আলোচনা কৰাৰ অন্তত বাইজক সাক্ষী কৰি কন্যা ঘৰত তামোল পান সহ আঙুষ্ঠি পিক্ষোৱা অনুষ্ঠান সম্পন্ন কৰা হয়।

ঘ) জোৰণ দিয়া:

সামাজিক প্রথা অনুসরি বিবাহৰ দিনা দৰাৰ গৃহত দৰাৰ মাকে কন্যাৰ গৃহত কন্যাৰ মাকে বয়োজ্যেষ্ঠা কেইগৰাকীমান অভিজ্ঞ মহিলাৰ লগত শুভক্ষণ অনুসৰি পদূলিত দুটা কল পুলি পুতি উকলি ধৰনিৰে সৈতে আমডালি আঁৰে। সূতাৰে আমডালিৰ পাত আৰু পাণ গাঁঠি বান্ধি দিয়া হয়। দৰাৰ ঘৰৰ পৰা জোৰণ দিবলৈ অহা আগতে কন্যা ঘৰলৈ নিবলগীয়া প্ৰয়োজনীয় বস্তু যেনে - কাপোৰ-কানিব বাকচ, তেল-সেন্দুৰ, আ-অলংকাৰ, জলপান, দৈৰ কলহ, কইনাৰ মাকৰ পেটৰ পোৰণি মাবিবলৈ কেইডালমান কচুৰ থোৰ, মাছ বা এটা পাটি হাঁহ আৰু অন্যান্য দৰ্য সহ কন্যাৰ মাকৰ বাবে এটা সিঙ্কা বান্ধি সকলো বস্তু এটা পাত্ৰত ভৱাই সমাজৰ আগত হৈ দৰাৰ মাক দেউতাকে তামোল-পানৰ শৰাই আৰু মাননি দি সমবেত বাইজৰ ওচৰত দেৱা ভনাই। অৱশ্যে কিছুমান সমাজত কন্যা ঘৰলৈ জোৰণ দিয়া সামগ্ৰীৰ লগত এথোক পৰিপূৰ্ণ তামোল দিয়া হয়। এই কাৰ্যবোৰ সম্পূৰ্ণ হোৱাৰ পাছত কইনা ঘৰীয়া বাইজে পদূলি মুখলৈকে জোৰণ দিবলৈ যোৱা ব্যক্তিসকলক আগবঢ়াই দিয়ে।

প্রাচীন যুগত কিছুমান বীতি-নীতির দ্বাবা চৃতীয়া সকলের মাজত অঞ্চলভেদে জোরোণ দিয়া প্রথা পৃথক পৃথক ভাবে অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল। জোরোণৰ বাবে তিনিৰ পৰা ন জোৰলৈ সাজপাৰ নিয়ে। তুপৰি তাৰে মুগা আৰু পাতৰ ফুলবচা বিধিৰ দুয়োৰ হ'ব লাগে। হাত, কান আদিত পিন্ধিৰলৈ সোণৰ কপৰ গহনা দিয়াৰ লগতে আইনা, ফনি, সেন্দুৰ আৰু প্ৰসাধন সামগ্ৰী দিয়াৰ নিয়ম। ইয়াৰ উপৰিও তামোল, দুখন ডাৰ কটাৰী দিয়ে লগতে কইনাৰ মাকৰ বাবে এসাজ কাপোৰ দিয়াটো অপৰিহাৰ্য।

জোরোগৰ বস্তু লৈ কইনাৰ ঘৰৰ পদুলি পাইগৈ তেতিয়া তামোল পানৰ শবাই দি আদৰণী ভনাই উকলি দিব লাগে। দৰাৰ মাকেও শবাই আগবঢ়াই। দুইখন শবাই দি বিয়নিয়ে তিনিবাৰ সাল-সলনি কৰে। কইনাৰ মাকে বিয়নিক তিনিবাৰ বিছনিবে বিছি সাৰতমাৰি বভাৰ তলালৈ আনি বহুবাই। কিছুসময়ৰ পাছত কন্যাৰ মাকে কন্যাক চাদৰত ধৰি বভাৰ তলালৈ আনে। দৰাঘৰৰ মানুহে জোরোগৰ লগত অনা বস্তুৰোৰ দেখুৰাই শবাই সজাই কন্যাৰ ঘৰত চমজাই দিয়ে। ভিতৰলৈ বস্তুৰোৰ নি দৰা ঘৰৰ মহিলাই দুণৰি সজাই। দৰাৰ মাকে কন্যাৰ মুৰত তামোল আৰু ডাব কটাবী হৈ জোরোগৰ আঙ়ষিটোৱে কন্যাৰ শিৰত সেন্দুৰ দিয়ে। লগতে আয়তীসকলে নাম গায়।

শিবত ফোত দিয়ার সন্ধানিনির পরা কল্যাণ গবাক্ষীয়ে দৰাব পঞ্জী হোবাৰ গৌৰৰ লাভ কৰে। দৰাব
মাকে গহনাবোৰ এপদ এপদকৈ কল্যাক পিঙ্কাই দিয়ে। সাজ কাপোৰবোৰ গাত দিয়ে। বগা পাতৰ কাপোৰজোৰ
গাত লৈ বাইজক সেৱা কৰে। ভক্ত সকলে আশীৰ্বাদ দিয়ে। কঠনাৰ মাকক দৰাঘৰৰ পৰা নিয়া কাপোৰজোৰ
দিয়ে। তেতিয়া কল্যাণ ঘৰেও দৰালৈ বুলি এজোৰ সাজ-পোছাক দিয়ে। কল্যাণ হাতত দুটা তামোল আৰু দুখন
কটাবী দিয়ে। ইয়াৰে এটা তামোল আৰু এখন কটাবী স্পৰ্শ কৰাই দৰালৈ বুলি লৈ আনে। গাঁথিয়নৰ বাবে নিয়া

সামগ্রী খিনি কইনাক স্পৰ্শ কৰাই আধা দি ঘুৰাই লৈ আনে। ইয়াৰ পাছত ভাত বা জলপান খুৱাই আপ্যায়িত কৰি শেষ কৰে।

ঙ) গাঁঠিয়ন খুন্দা :

যদি বৰবিয়া বা হোমযজ্ঞ বিবাহ হয় তেতিয়া জোৰণৰ পিছদিনা অৰ্থাৎ দ্বিতীয় দিনা গাঁঠিয়ন খুন্দা নিয়ম পালন কৰা হয়। অৱশ্যে অঞ্চল বিশেষে সেই দিনাও পানী তুলি আনি কইনাক বেইৰ চাৰিওফালে তিনিপাক ঘুৰোৱাৰ পাছত বেইৰ তলত বহুৱাই মাহ-হালধিৰে কইনাক গা ধুওৱা হয়। কইনাক গা ধুৱাই হ'লৈ দাং কোলাকৈ আনি ৰভাৰ তলত মড়লৰ ওচৰত বহুৱা হয়। আগদিনা কইনাক নোৱাৰ খোজোতে সজোৱাৰ ধৰণে সজাই দৰা বা কইনাক নোৱনি ঠাইত বহুৱাই সুন্দৰ সাজ-পোছাক পিঙ্কোৱা হয়। তাৰ পিছত দৰা বা কইনাৰ সন্মুখত এখন পতাত গাঁঠিয়ন হৈ মাক আৰু দৰা বা কইনাক এখন কাপোৰেৰে ঢাকি দৰা বা কইনাৰ মুৰত এগৰাকী আয়তীয়ে ঘটটো ধৰি থাকে। কাপোৰৰ ভিতৰত দৰা বা কইনাক বাহিৰ পৰা যাতে কোনোৱে পৰ্যবেক্ষণ কৰিব নোৱাৰে তাৰ ব্যৱস্থা কৰা হয়। পাছত গাঁঠিয়ন পতাখনত পতা গুটিতো ধৰি টেকেলী ধৰা মাক আৰু তিনি বা পাচ গৰাকী বা সাত গৰাকী মহিলাই এখন শিলৰ পাতাত গাঁঠিয়ন, মুঠা, গন্ধ বিৰিণা হৈ, তেওঁলোকে উৰুলী দি গাঁঠিয়ন খুন্দা কাৰ্য আৰম্ভ কৰে। আৰু বৰ্ষীয়ান আয়তী এগৰাকীয়ে গাঁঠিয়নৰ জন্ম বৃত্তান্ত গায়। সেইদৰে আয়তীসকলৰ নামৰ চেৱে চেৱে তিনিবাৰ পতা গুটিতো ধৰোতই খুন্দিবলৈ ধৰে আৰু নামৰ শেষত সেইবোৰ তেলত ডুবাই দুবৰিৰ আগেৰে কইনাৰ মুৰত দিয়া হয়। লগতে আয়তীসকলে নাম গায়।

উজনি ৰাজ্যৰে গন্ধে গাঁঠিয়নে
নামনি ৰাজ্যৰে পটা ৰাম হৰি
ৰামচন্দ্ৰ মুৰ৾বী বোলা হৰি হৰি।
সাতো আয়তীয়ে গাঁঠিয়ন খুন্দিছে
কোনে কেনেকৰি বটা ৰাম হৰি
ৰামচন্দ্ৰ মুৰ৾বী বোলা হৰি হৰি।

চ) উ পবাস বা হবিষান্ন :

অঞ্চল বিশেষে কিছুমান পৰিয়ালত অতীজৰ সামাজিক বীতি অনুসৰি বিবাহৰ আগদিনা কইনাৰ মাক, কইনা আৰু কইনা দাতা তিনিও উপবাসে থাকে আৰু সেইদিনাই সন্ধিয়া পিছত কইনাই “হবিষান্ন” কৰাৰ আগে আগে অধিবাস পূজা, আৰু গাঁঠিয়ন খুন্দাৰ নিয়ম পালন কৰা হয়। গাঁঠিয়ন খুন্দাৰ সময়ত আয়তীসকলে পৰিৱেশন কৰা বিয়া নাম আৰু উৰুলি ধৰনিয়ে ঠাইখনত সৃষ্টি কৰা বং ধেমালিৰ পৰিৱেশ মনকবিলগীয়া। অতীজতে এনে পথা প্রচলন আছিল যদিও বৰ্তমান ঠাই বিশেষে ই বিলুপ্তি ঘটিছে।

বিয়াৰ দিনাখন অৰ্থাৎ তৃতীয় দিনাখন পানী তুলি আনি দুৱাৰমুখত আঁৰ কাপোৰ এখন তৰি ভিতৰফালে দৰা বা কইনাৰ সন্মুখত ঘটটো হৈ দৈ সহ দুটা বাটিত পাণ ছথিলা দি বাটিদুটা দুগৰিটোত ৰাখি এগছি মিঠাতেলৰ ঢাকি জুলোৱা হয়। বাহিৰত মহিলাসকলে উৰুলি দি দৈয়নৰ বিয়া নাম গাই আৰু লগে লগে কইনা উঠি আহি পাৰি থোৱা পিৰাত বহে। মাকে দৈৰ বাটি দুটা এটা আগত লৈ আঁঠু কাঢ়ি দুহাতে দুখিলা পান লৈ বাটিত জুবুবিয়াই দৰা বা কইনাৰ ভৰিত সানি নিজৰ গাৰ ফালে চাতি মাৰে।

বিবাহৰ পূৰা বেলাতে দৰা ব কইনাৰ দুয়ো ঘৰতে ভকত বৈষ্ণৱক নিমত্তন কৰি নাম কীৰ্তনৰ লগতে ব্ৰাহ্মণৰ দ্বাৰা ন পুৰুষৰ শ্ৰাদ্ধ সমাধা কৰা হয়। ঠিক সেইদৰে পূৰাব পৰা ৰাতিলৈকে নিমত্তীত অতিথি সকলক খোৰাবোৱাৰ লগতে সেৱা শুশ্ৰাৰ কৰে। সেই সময়তে এগৰাকী আয়তীয়ে দ্বিতীয় দিনাৰ ধৰণে গাঁঠিয়নৰ বাবে আৰ্�চি-ফণি, কমাল, তেল, সেন্দুৰ আদিৰ উপৰি আৰে চাউল আৰু তামোল পানেৰে সজাই দিয়া দুনৰিৰ পৰা তামোল এটা কল্যাব মূৰত দি তাৰ ওপৰত কল্যাক পিন্ধাৰ বাবে নিয়া আঙঠিটো দি তাত তিনিবাৰ তেল দি সেই আঙঠিটোৰে সেন্দুৰ লগাই কইনাই শিৰত লগাই হাতৰ আঙুলিত পিন্ধোৱা হয়। পিছত দৰা ঘৰৰ পৰা যোগান ধৰা অলংকাৰ পাতি আৰু সাজ-পোছাকবোৰ পিন্ধাই সৰগৰ অপেশ্বৰীৰ দৰে সজোৱা হয়। অৱশ্যে অঞ্চল ভেদে কিছু লোকে মাছ এটা কোলাত দি কল্যাক ভিতৰলৈ পঠাবৰ নিয়ম পালন কৰা দেখা যায়। বৰ্তমান এনে পৰম্পৰাগত ৰীতি-নীতি সমূহ অধিকসংখ্যক সমাজতে পৰিবৰ্তন হৰলৈ ধৰিছে।

ছ) দৰাক সাজু কৰা পৰ্ব :

সামাজিক প্ৰথা অনুসৰি বিবাহৰ দিনা দৰাক নিজ গৃহতে নোৱাই ধুৱাই লোৱাৰ অন্তত অশৰণীয়া হ'লে মূৰত ফুলৰ মালাৰে সৈতে শৰণীয়া হ'লে মূৰত তুলসী মালাৰে সাজ-পোছাক পিন্ধাই বৰযাত্ৰী কপে কইনা ঘৰলৈ যাবৰ বাবে সাজু কৰা হয়। দৰাই মাক দেউতাকক সেৱা কৰাৰ পাছত বভাৰ তলত ৰাইজক সেৱা কৰি অঙ্গলাশীৰ্বাদ প্ৰহণ কৰে আৰু বৰযাত্ৰীকপে কইনা ঘৰলৈ যাত্রা আৰস্ত কৰে। এই বিবাহৰ দিনটোত বৰযাত্ৰীৰ লগত পুৰোহিত, বন্ধু-বান্ধু, দেউতাক আৰু কিছুসংখ্যক অভিজ্ঞ পুৰুষ মহিলা তথা ডেকা গাভৰ সকলোৱে একগোট হৈ বৰযাত্ৰী কপে কইনাঘৰলৈ যাত্রা আৰস্ত কৰে। বৰযাত্ৰী কপে কইনাঘৰলৈ আহি থাকোতে কোনো অঞ্চলত দৰাক বাটত আগছা নিয়ম অতীজৰে পৰা পালন কৰি অহা হৈছে।

দৰাক সাজু কৰা সময়ত আয়তীসকলে গোৱা নাম -

চাৰিওফালে চাৰি হাতী কোনেনো সজাই।
ৰামচন্দ্ৰক সজাই তোলে লগৰ সমনীয়াই।।
চন্দনৰ তিলক কঁপালতে শোভা কৰে।
তুলসীৰ মালাই ৰামৰ মূৰত শোভা কৰে।।
গাত শোভা কৰে ৰামৰ পিন্ধে পাতৰ চোলা।
দেৱি নকৰিবা গোঁসাই সজাই দিছে দোলা।।

জ) কল্যাঘৰত দৰাক আদৰা পৰ্ব :

বিবাহৰ দিনা কইনাৰ ঘৰত মড়লৰ সন্মুখত কইনা সজোৱা কামত ব্যস্ত হৈ থাকোতেই বাহিৰত দৰা আহি পোৱাৰ বতৰাই পুৰুষ মহিলা যুৱক-যুৱতী সকলৰ মাজত উখল মাখলৰ এক পৰিৱেশ সৃষ্টি হয়। সেইদৰে দৰা অহাৰ খবৰ শুনি মহিলাসকলে উৰুলী আৰু বিয়া নাম পৰিৱেশন কৰি বিয়াঘৰত পৰিৱেশ উদুলি মুদুলি কৰি তোলে। বৰ যাত্ৰী আহি পদুলি মুখ পোৱাৰ পাছত বিযুক্তপী দৰাক আদৰিবলৈ যোৱাৰ পূৰ্বে এখন জাকৈ, এখন কোৰ, এটা পানী ভৰ্তি টেকেলী বা ঘট, চাৰিখন থুবিয়া তামোল, ৰঙা কলা আৰু বগা এৱাসূতা কেইডালমান, চাৰিডাল খবিকা, এগছিচাকি আৰু চাৰিটা লাডু ইত্যাদি লগত লৈ কইনাৰ মাক আৰু লগত কিছু মহিলাৰ সৈতে দৰাব কামেদি উৰুলি ধৰনি আৰু বিয়ানাম পৰিৱেশন কৰি ঘৰৰ পূৰ দিশত থকা পথাৰত শুৰাগুৰি তোলা হয়। আয়তীসকলে পূৰ্বে বাচনি কৰি ৰখা নিদিষ্ট স্থানত ঘটৰ পৰা আধা অংশ পানী ঢলাৰ পাছত কোৰখনে তিনি চাব মাৰি সেই স্থানৰ পৰা তিনি ডাল বন বা খেৰ আনি কল্যাব মূৰত দি কইনাৰ কানত

‘হা’ কৈ দি সুরাণুবি তোলাৰ কাৰ্য সম্পন্ন কৰা হয়।

সুৱাণুবি তোলাৰ অন্তত কন্যা দাতা পিতৃ-মাতৃ আৰু আয়তীসকলে প্ৰয়োজনীয় সামগ্ৰী প্ৰস্তুত কৰি
পদুলি মুখত কলপুলিৰ তলত দৰাক আদৰিবলৈ যায়। কইনাৰ মাক আৰু কেইগৰাকিমান জ্যেষ্ঠা মহিলাই এই
সময়ছোৱাত দৰা ঘৰীয়া আয়তীসকলে কন্যাঘৰীয়াক উদ্দেশ্য কৰি ধেমেলীয়া সুৰত বিয়া নাম, যোৰা নাম
আদিও পৰিৱেশন কৰা দেখা যায়। এই বিবাহৰ দিনটোতে কইনাৰ দেউতাক বা অভিভাৱকে দৰাক আদৰোতে
প্ৰথমে কাৰ্ডত গামোচা দিয়াৰ পাছত সোণৰ আঙুষ্ঠি পিঞ্চাই। দৰাক আদৰাৰ পাছত পৰ্যায়ক্ৰমে বৎশ
পৰিয়ালৰ সদস্য সকলে ইচ্ছানুসৰি বিভিন্ন উপহাৰেৰে দৰাক আদৰে। শ্ৰেষ্ঠত কইনাৰ মাকক চেলেং চাদৰ এখনেৰে আঁৰ
দি দৰাক আদৰিবলৈ আয়তীসকলে বিয়ানাম আৰু উকলি ধনি দি লৈ যায়। মাকে ধূপ-ধূনা ঢাকি সহ তিনিটা
পিঠাণুবি লাড়ুৰে সু-সজ্জিত কাহিঁৰ সৈতে দৰাক আদৰিবলৈ যায়। দৰাৰ সন্মুখত তিনিপাক কাৰ্হিখন ঘুৰোৱাৰ
পাছত কাৰ্ডত গামোচা দি মাকে পিঠাণুবি লাড়ু তিনিটা এটা এটাকৈ দৰাক শুঙাই তিনি কোণলৈ দলিয়াই
দিয়ে। পাছত বিছনিৰে বিচি দি দৰাক দুয়ো গালতে চুমা খায়। ইয়াৰ পাছত কন্যাৰ ভণীয়েক বা বৎশৰ কোনো
এজনী এৰা ছোৱালীয়ে দৰাক ভবি ধূবাই আৰু দৰাই নিজৰ সামৰ্থ আৰু অৱস্থা উপলক্ষি কৰি কিছু মূল্য বা
পইচা দিয়ে। তাৰ পাছত কন্যাৰ ভণীয়েক বা কন্যাৰ ককায়েক বা বৎশৰ সম্বন্ধীয় ব্যক্তিয়ে দৰাক আৰু যদি
সখিৱেক থাকে তেতিয়া দুয়োকে দাঁকোলাকৈ আনি বভা তলত বহুৱাই। দুয়োৱে আঠুকাটি সমাজত সেৱা
কৰে আৰু ৰাইজেও আৰ্শীবাদ দিয়ে। দৰা আসনত বড়াৰ লগে লগে আয়তীয়ে মঙ্গল উকলি ধনিৰে বিবাহৰ
বভাতল বজনজনাই যোৱাৰ লগতে বিয়াৰ পৰিৱেশ সুন্দৰ কৰি তোলে। এই বিবাহৰ দিনটোত দৰাক বিবাহ
অনুষ্ঠানৰ প্ৰধান বিষুবৃক্ষপী পুৰুষ হিচাপে গণ্য কৰা হয়। নামতীয়ে দৰাৰ গুনানুকীৰ্তন কৰি বভাতল
জাকজমকতাৰে বজনজনাই থকাৰ উপবিষ্ঠ চোলবাদন, বেণু পার্টি আদিয়ো এক ভাবিব নোৱাৰা পৰিস্থিতিৰ
সৃষ্টি কৰে। বৰ্ব্যাত্ৰীক আদৰ সাদৰেৰে মাতি আনি বভাৰ তলত বহুৱাৰ পাছত দৰা আৰু কন্যা ঘৰৰ উভয় পক্ষই
তামোল পানেৰে পৰিপূৰ্ণ দুখন শবাই সমাজলৈ আগ কৰে। ইয়াৰ প্ৰকৃত অৰ্থ হ'ল দৰাঘৰীয়াই কন্যাৰীয়াক
আৰু কন্যাঘৰীয়াই দৰা ঘৰীয়াক মান ধৰা। ইয়াৰ পাছত কন্যা গৃহৰ পৰা এখন শবাই আগবঢ়াই বৰ্ব্যাত্ৰী সকলক
চাহ-জলপান আৰু মাছ-মাংসৰে আয়োজন কৰা প্ৰীতিভোজ ভাত প্ৰহণ কৰিব বাবে সমজুৱাকৈ অনুৰোধ
জনোৱা হয়। অঙ্গল বিশেষে যদি দুয়োটা পক্ষৰ মাজত চুলীয়া থাকে তেন্তে চুলীয়া দুজনৰ মাজত চুলীয়া
হাতৰ খেল প্ৰতিযোগিতা আয়োজন কৰা হয়। চুলীয়া খেলৰ প্ৰতিযোগিতাত জয়ী হোৱা চুলীয়া যোৱাক
উপযুক্ত মূল্য প্ৰদান কৰা হয়।

কইনা ঘৰত দৰা আদৰবাৰা সময়তো তলত দিয়াৰ দৰে আয়তীসকলে বিয়া নাম গোৱা দেখা যায়-

কলৰ তলত জোৰাই আছে
মুখত সোপা লৈ
ধিবে ধিবে শাহ আহে
আদৰিবলৈ ॥
পদুলিতে কলৰ পুলি
তাতে আমৰ ডালি ।
পাৰি হৈছে চামৰ পীৰা
দুলিব আপুনি ॥

.....
.....

এও) যোৰানাম :

বিবাহ অনুষ্ঠানৰ লগত জড়িত এক প্রকাৰৰ নাম হ'ল যোৰানাম। এনে যোৰানাম বিলাকে কেতিয়াৰা কন্যাৰ ঘৰত দুখ, সুখ আৰু আনন্দ উৎসাহৰ খোৰাক যোগায়। এনে যোৰানাম সমূহৰ ফলত কেতিয়াৰা দৰাঘৰীয়া আৰু কন্যাঘৰীয়াৰ মাজত হায়-কাজিয়া লগা দেখিবলৈ পোৱা যায়। এনে বিয়া নামবোৰ হ'ল পৰম্পৰাগত বীতি-নীতিৰ সহায়ত নাৰী সমাজে অন্তৰৰ পৰা প্ৰকাশ কৰা প্ৰাচীন বিয়া নামৰ গীত। এই বিয়া নাম মহিলাসকলৰ দ্বাৰাই উদ্ঘাটন কৰা হৈছিল আৰু তেওঁলোকৰ মুখেদিয়ে এতিয়াও সমাজত ধাৰাবাহিক ৰূপে প্ৰচলন আছে। এনে আপুৰুষীয়া বিয়ানামবোৰ এটা পুৰুষৰ পৰা আন এটা পুৰুষলৈ অলিখিতভাৱে নাৰী সকলৰ মুখে মুখে প্ৰচলিত হৈ আহিছে।

জয় যদুপতি
কৰিছো মিনতি
যোৰানাম গাবলৈ দিয়ক অনুমতি।

অ' পকা কমলা,
মুখৰ ঝমাল নুগুচাই ডাঢ়ি পকিল হবলা।
অ' পকা বিলাহী
ছোৱালী লুভীয়া সন্ধিয়াতে পালেহি।

ট) হোমৰ ভেটি স্থাপন :

বৰ্যাত্ৰী সকল কন্যা গৃহলৈ অহাৰ আগতে পুৰোহিতে কিছুমান নিদিষ্ট নীতি-নিয়মৰ মাজেৰে হোম যজ্ঞৰ ভেটি স্থাপন কৰে। সামাজিক প্ৰথা অনুসৰি হোম যজ্ঞৰ কাৰণে দৰা ঘৰৰ পৰা আমখৰি এশ পাছডাল, কন্যাঘৰে সাত ডাল, ঘিউ পাচপোৱা, এৱঁ গাথীৰ, তিল ইত্যাদি যোগাব দিব লগা হয়। এই সকলো বস্তু যোগাব হোৱাৰ পাছত পুৰোহিতে মাঙলিক কাৰ্য সমাধাৰ বাবে প্ৰস্তুত হয়। কন্যাক ভিতৰৰ পৰা আনি হোম যজ্ঞ স্থানত দৰাৰ কাৰত বহুৱাৰ অন্তত পুৰুষত্বজনে তলত দিয়া ধৰণে পৰম্পৰাগত বিধি সমূহ পালন কৰে। পথমে পুৰোহিতে মাংগলিক মন্ত্ৰোচ্চাৰণ, মাল্যপ্ৰদানহোমাগ্নিত আৰুৰে আহুতি দান, লণ্ণন গাঠি বন্ধন, দুগৰাকী মহিলাই দৰা আৰু কন্যাই নেদেখাকৈ উভয়ৰ মাজত এখন চেলেং চাদৰ দি কনাই দলিওৱা খেল, সপ্তপদী গমন ইত্যাদি যাৰতীয় সকলো শুভকাৰ্য সম্পন্ন কৰাৰ সময়ত দৰাই কইনাদাতক, কন্যাৰ মোমায়েক আৰু ভায়েকক এযোৰকৈ মান কাপোৰ দিয়াৰ নিয়ম সমূহ সম্পন্ন কৰে। হোমৰ অন্তত কইনাই দৰাক সেৱা কৰি নিজকে সম্পূৰ্ণৰূপে উৎসৰ্গ কৰে। এই সকলো মাংগলিক কাৰ্যৰ শেষত লাহে লাহে কন্যাই নিজ গৃহ ত্যাগ কৰি পতি গৃহলৈ যোৱা আৰু পৰিয়ালৰ পৰা বিদায় লোৱাৰ ক্ষণ আহি পৰে। এই সময়ত মৃত্যু বৰণ নকৰা পৰ্যন্ত দুজনৰ মাজত চিৰস্থায়ী মিলন, আনফালে পৰিয়ালৰ মাজৰ পৰা বিদায় লৈ নিজ স্বামী গৃহলৈ যোৱা আৰু বিচেদৰ সুত্ৰপাতে পৰিয়ালৰ্গ আৰু আত্মীয়স্বজনৰ মাজত কান্দোনৰ ধৰনিয়ে ৰভাৰ তল আৰু বিবাহ স্থলীৰ সমগ্ৰ পৰিৱেশ অতি কৰণ আৰু বিষাদমই কৰি তোলে।

ঝ) কন্যা খোজা পৰ্ব :

বৰ্যাত্ৰী সকলৰ প্ৰীতিভোজ ভাত প্ৰহণৰ সময়ত দৰা কইনাৰ যুগ্ম জীৱন মিলনৰ নিদিষ্ট সময়ৰ পূৰ্বে পুৰোহিতৰ নিৰ্দেশ মতে দৰাৰ ভায়েক আৰু তেওঁৰ সহযোগী সকলো এখন তামোল পানৰ শৰাইত মাননি সহ লুজেন দুই চাৰি পেকেত লৈ কইনা খোজাৰ নিয়ম পালন কৰে। কন্যাক খোজা পৰ্বৰ শেষত কন্যাক মড়লৰ

ওচৰৰ পৰা আনি বভাৰ তলত দৰাজনৰ বাওঁ হাতৰ স্থানত বহুৱা হয়। বভাৰ তলত দৰাৰ সৈতে কন্যাক বহুৱাৰ পিছত কইনাঘৰীয়া নামতীয়ে কৰণ বেদনা পূৰ্ণ বিয়নাম পৰিৱেশন কৰি সমগ্ৰ বভাতল বেদনামই কৰি তোলে। এই সময়ত এফালে দুজনৰ মিলন আৰু আনফালে বিচ্ছেদৰ সুত্রপাত এই দুই আনন্দ আৰু বিষাদৰ মাজত কন্যাৰ বাই ভনি, ককাই ভাই তথা আয়তী বায়তীয়ে এবাৰ হাঁতে এবাৰ কান্দে। সংক্ষেপে কবলৈ গ'লৈ অসমীয়া সমাজত বিবাহ একমাত্ৰ কিছুমান নীতি-নিয়মৰ মাজেৰে অনুষ্ঠিত কৰা এক পৰিত্র অনুষ্ঠানেই নহয় ই হ'ল দুটা পৰিয়ালৰ, দুখন সমাজৰ মাজত এক্য শান্তি প্রতিস্থা আৰু মহা মিলনৰ বাক্সোন অধিক সুদৃঢ় কৰাৰ লগতে বিভিন্ন স্তৰৰ মানুহৰ মাজত ৰং তামচা আৰু আনন্দ উপভোগ কৰাত উল্লেখযোগ্য বৰঙণি যোগায়।

কইনা খোজাৰ সময়ত আয়তীসকলে এনেধৰণৰ বিয়নাম গোৱা দেখা যায় -

নিশা বাৰ বাজিছে
শীতৰ প্ৰকোপ বাঢ়িছে
আমাৰ বাইদেউক খুজিবলৈ দৰাৰ ভায়েক আহিছে।
এক দুইকৈ লিখিলোঁ
বহুত বিয়া দেখিলো,
লংপেণ্ট পিঞ্জি মান ধৰা এয়ে প্ৰথম দেখিলোঁ।

ঠ) কন্যা উলিয়াই দিয়া পৰ্বঃ

পুৰোহিতৰ দ্বাৰা সকলো আনুষ্ঠানিক কাৰ্য সমাপ্ত হোৱাৰ পাছত দৰা কইনা দুয়োকে ঘৰৰ ভিতৰত বহুৱাই ইজনে সিজনক ভাত খুওৱাৰ নিয়ম পালন কৰা হয়। ইয়াৰ পিছত বৰ কন্যাই বিদায় বেলাত পিতৃ-মাতৃ আৰু বয়োজ্যেষ্ঠ সকলক চৰণত ধৰি তামোল পান দি সেৱা জনাই আৰু তেওঁলোকে দুয়োজনৰ ভৱিষ্যত জীৱন মঙ্গল আৰু কল্যানমই হোৱাৰ কামনাবে আশীৰ্বাদ দিয়ে। কইনাৰ গৃহত কৰিবলগীয়া সকলো আনুষ্ঠানীক পৰ্ব সমাপ্ত কৰাৰ পিছত হিয়া দহি কান্দোনৰ ধনিয়ে চেনেহৰ মাকে দুৱাৰ ধৰি অতি মৰমৰ জীয়েকক উলিয়াই দিবলৈ ওলাই আহে। জীয়ৰী ওলাই গ'লৈ ঘৰখনৰ লক্ষ্মী লগতে যায় বুলি অতীজৰে পৰা প্ৰচলন হোৱা এক জনবিশ্বাস। সেয়ে কন্যাই পতি গৃহলৈ যাবলৈ খোজ লোৱা সময়ত নিজ হাতেৰে এছাতি আৰৈ চাউল ভঁৰালৈ আৰু এছাতি ঘৰৰ ভিতৰলৈ মাৰি দিয়া হয়। ইয়াৰ পাছত মাতৃয়ে ভিতৰলৈ মুখ কৰি দুয়োখন হাত মেলি ‘দুৱাৰ ধৰা’ আৰু মাকৰ কাষলতিৰ তলেৰে কন্যাই নতুন পতি গৃহলৈ বুলি যাত্রা আৰম্ভ কৰে।

কইনা উলিয়াই দিয়া সময়তো আয়তীসকলে তলত দিয়াৰ দৰে বিয়নাম গায়-

হাতত পাণ বাঁটা লৈ
ভিতৰলৈ যোৱাগৈ
ভিতৰলৈ গৈ তুমি দেউতাকে মাতাগৈ,
মৰমৰ দেউতা ঐ যাবলৈ ওলালোঁ
যাবৰে সময়ত সেৱাহে জনালোঁ।
মৰমৰ মাজনী নাকান্দা বৰে কৰি,
আশীৰ্বাদ কৰিছোঁ কুশলে থাকিবি ॥

.....
.....

ড) দৰাগৃহত কন্যা আদৰা পর্বঃ

কন্যাই দৰাৰ ঘৰ পোৱাৰ লগে দৰাৰ মাকে উভয়কে পদুলি মুখত আদৰাৰ লগতে এৱঁ ছোৱালীৰ দৰাৰ চাম কাঠৰ বৰপীৰাত ভবি ধুৱাই আৰু বৰঘবৰ ভিতৰলৈ নিয়ে। সেইসময়ত বৰঘবত পানীপূৰ্ণ কলহ এটাত সোণৰ আঙুষ্ঠি এটা, আন এটা পানীপূৰ্ণ কলহত কৰপৰ পইচা, ধান বা চাউলৰ পাছি এটাত এপদ সোণৰ আঙুষ্ঠি এটা, আন এটা পানীপূৰ্ণ কলহত কৰপৰ পইচা, ধান বা চাউলৰ পাছি এটাত এপদ সোণৰ অলংকাৰ আৰু আখলত ভাত, আঞ্জা, দাইল আদি সকলো খাদ্য বস্তু বান্ধি ঢাকন দি বখা হয়। কন্যাই বৰঘবত প্ৰৱেশ কৰিয়েই কলহ আৰু পাচিৰ চাউলত হাত ভৰাই তাৰপৰা পইচা আৰু অলংকাৰ দুপদ বিচাৰি উলিয়াৰ লগা হয়। ইয়াৰ পাছত শাহৰেকে প্ৰতিটো চকৰ ঢাকনি দাঙি খাদ্যবস্তুৰেৰ প্ৰদৰ্শন কৰাই। ইয়াৰ পাছত সামাজিক প্ৰথা অনুসৰি কন্যাই দৰাঘৰৰ বয়োজ্যেষ্ঠ-বয়োজ্যেষ্ঠা সকলক এখন শৰাইত ক্ৰম অনুযায়ী মানদিয়া কাৰ্য সম্পন্ন কৰিবলৈ দিয়া হয়। নকইনাই প্ৰথমে স্বামীক তামোল পান দি মান ধৰাৰ লগতে শহৰ, শাহৰ আৰু বৎশৰ বয়োজ্যেষ্ঠ সকলক একোখন তামোল পান আৰু বস্তু আদি শৰাইত আগবঢ়াই দি মান ধৰাৰ লগতে সেৱা জনাই। তেনদেৰে বয়োজ্যেষ্ঠ সকলেও সাধ্য অনুসৰি টকা পইচা দি আৰ্শীবাদ দিয়ে। এই সকলোৰেৰ কৰাৰ পাছত কন্যাক জলপান খুৱাই শুৱনি কোঠাত বিচনা পাতি ঠিক ঠাক কৰি দৰাঘৰীয়া বাইজৰ পৰা বিদায় মাগি কন্যা ঘৰলৈ ঘুৰি আহে।

দৰাৰ গৃহত কইনা প্ৰৱেশৰ সময়তো আয়ত্তিসকলে এনে ধৰণৰ বিয়ানামেৰে বভাৰ তল মুখৰিত কৰি তোলে -

বামচন্দ্ৰৰ পদুলী,
উদুলি মুদুলী।
আয়ত্তী দিয়াহে উকলি ॥

দুয়োফালে কলৰ পুলি
গাঁঠে আমৰ ডালি।
লথিমী আহিছে ঘৰে
সজাইছে পদুলী।।
হাততে টেকেলী লৈয়া
আহিছে লথিমী।
পাদ্য আৰ্য হাতে লৈয়া
আদৰা জননী।

.....

ঢ) খোৰা-খুৰী ভঙ্গা পর্বঃ

আদিম যুগৰ পৰাই চৃতীয়া সকলৰ মাজত নকৈ বৈবাহিক জীৱন আৰস্ত হোৱা বৰ কন্যাৰ গাত খোৰা খুৰী ভঙ্গা অনুষ্ঠান অঞ্চলভৰ্দে বিবাহৰ পিছদিনা অথবা তৃতীয় দিনাখন আয়োজন কৰা হয়। যদি এনে খোৰা খুৰী সকাম বা সবাহ অনুষ্ঠিত কৰা নহয়, তেন্তে সদাশিৰৰ বৰত এই ভৃত ভৃতুনিহালে বৰ কন্যাৰ গাত প্ৰৱেশ কৰি নানা ধৰণৰ ৰোগ ব্যাধি, অপায়-অমঙ্গল সৃষ্টি কৰে বুলি গভীৰ বিশ্বাস কৰি আহিছে। এনে খোৰাখুৰী অনুষ্ঠান আয়োজন কৰাৰ মুখ্য উদ্দেশ্য হ'ল ভৱিষ্যতে যিকোনো অপশক্তি আৰু সেই ভৃত-ভৃতুনিহাল যাতে বৰ কন্যাৰ গাত প্ৰৱেশ কৰি কোনো ধৰণৰ অপায়-অমঙ্গল সৃষ্টি কৰিব নোৱাৰে তাৰ প্ৰতি লক্ষ্য বাখি খোৰা

খোবি অনুষ্ঠানটি আয়োজন কৰা হয়।

ণ) আঠ মঙ্গলাৰ দিন নিৰ্ধাৰণ আৰু আঠমঙ্গলা খোৱা পৰ্ব :

বিয়াৰ পৰা আঠ দিনৰ দিনা দৰা কইনাই আঠমঙ্গলা খাবলৈ যোৱা বা আঠমঙ্গলা ভঙ্গা বুলি কোৱা হয়। এই আঠমঙ্গলাৰ দিনা দৰা কন্যাই শাহ-শহৰ আৰু জ্ঞাতি কৃতুস্বক মান ধৰিবৰ কাৰণে কাপোৰ কানি আৰু মিঠাই আদি লগত লৈ যায়। সামাজিক প্ৰথা মতে আউসী, একাদশী, দোমাহি আদি দিনত আঠমঙ্গলা খাবলৈ যোৱা নিষেধ। আঠমঙ্গলাৰ দিনাখন কইনাৰ মাত্ৰগৃহত আঘাতীয় কৃতুস্বক নিমন্ত্ৰণ কৰি ভোজ-ভাতেৰে অভ্যৰ্থনা জনোৱা হয়। আঠমঙ্গলা খাই বৰ কন্যা বাতি থকা নিষেধ। অৱশ্যে দুৰণ্বিটীয়া জোৱাই হ'লৈ বৰ কন্যা যাত্রা কৰাৰ অন্তত কন্যাৰ পিতৃ-মাতৃয়ে পদুলি মুখত তামোল পান এবটা দি নিমন্ত্ৰণ কৰা প্ৰথা প্ৰচলন আছে। অতীজত অঞ্চল বিশেষে কন্যাৰ পিতৃ মাতৃয়ে প্ৰথম নাতীৰ মুখ নেদেখালৈকে জোৱারেকৰগৃহলৈ নাযায়। কেতিয়াবা যাব লগা হ'লৈও একো নাখায়।

ত) যৌতুক :

বিবাহ অনুষ্ঠানৰ শেষত কন্যা ঘৰীয়াই দৰাঘৰলৈ যাবতীয় অৰ্থাৎ কন্যাগৰাকীৰ জীৱনত প্ৰযোজন হোৱা লাগতীয়াল বয়-বস্তু যেনে - কাপোৰ-কানি, আ-অলংকাৰ, তথা বিভিন্ন ধৰণৰ সামগ্ৰী বিচনা, আলমাৰি, কাঠৰ আচৰাব পত্ৰ দিয়া হয়। বৰ্তমান সময়ত এনেধৰণৰ যৌতুক দিয়া প্ৰথাসমূহ চৰকাৰী আইনৰ মতে বন্ধ কৰা হৈছে। অতীজত এনে যৌতুক প্ৰথা বাধ্যবাধকতা আছিল। যাৰ ফলত সমাজত বিভিন্ন ধৰণৰ সমস্যাৰ সৃষ্টি হৈছিল। বৰ্তমান সময়তো কন্যা ঘৰৰ মানুহে নিজৰ সামৰ্থ অনুসৰি বিয়াত কন্যাৰ লগত প্ৰযোজনীয় বয়-বস্তুৰ উপৰিও টকা-পইচা আৰু বিভিন্ন সামগ্ৰী যৌতুক হিচাপে দিয়াৰ প্ৰথা প্ৰচলন আছে।

২.০৭ বলেৰে ধৰি নিয়া বিবাহ :

অতীজত কোনো যুৱকে এগৰাকী যুৱতীক জীৱন সংগী হিচাপে গভীৰভাৱে মনে প্ৰাণে আৰু অন্তৰেৰে ভাল পায়। কিন্তু যুৱতীগৰাকীয়ে বিবাহ পাতিবলৈ সন্মতি প্ৰকাশ নকৰে। এনে পৰিপোক্ষিতত যুৱকজনে কোনো এটা দিনত সুবিধা বুজি যুৱতীক ধৰি নি কোনো অঞ্জাত স্থানত বাখেগৈ। যুৱতীৰ পিতৃ-মাতৃয়ে যুৱতী গৰাকী ক'ত আছে অনুসন্ধান কৰি অথবা অন্য ব্যক্তিৰ সহায়ত উদ্বাৰ কৰি আনিছিল। আৰু কিবা সুবিধা হ'লৈ অন্য যুৱকৰ লগত বিয়া দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিছিল। অৱশ্যে যুৱতীগৰাকীক দীঘদিন ধৰি অনুসন্ধান কৰি কোনো ধৰণৰ সন্ধান নাপালে আৰু ধৰি বান্ধি আনি অন্য পুৰুষলৈ বিয়া দিয়া উচিত নহয় বুলি বিবেচনা কৰি মধ্যস্থতাকাৰি এজনৰ সহায়ত যুৱকৰ পক্ষক দণ্ড আৰু গা-ধন বিহি দুয়োটা পক্ষৰ মাজত পাৰম্পৰিক বুজাবুজিৰে মিমাংসা কৰে। ইয়াৰ পাছত কোনো এটা শুভ দিন বাৰ নিৰ্বাচন কৰি যুৱকৰ গৃহতে বিবাহৰ কাৰ্য আয়োজন কৰি দুয়োকে দৰাৰ ঘৰৰ বভাৱ তলত বহুৱাই বাইজৰ সন্মুখত আঁঠুকাটি সোৱা কৰোৱা হয়। আৰু বৰ্ষীয়ান পুৰুষ মহিলা সকলে আশীৰ্বাদ দি সামাজিক স্বীকৃতি প্ৰদান কৰে। তদুপৰি দৰাঘৰীয়াই নিমন্ত্ৰণ কৰা সকলো ব্যক্তিকে জা-জলপানৰ লগতে মাছ-মাংসৰে প্ৰীতি ভোজ-ভাত খুৱাই অভ্যৰ্থনা কৰি বিদায় দিয়ে।

২.০৮ পলুৱাই নিয়া বিবাহ :

যুৱক-যুৱতীৰ মাজত গভীৰ প্ৰেম-প্ৰীতি আৰু আন্তৰিক ভালপোৱা থাকিলৈও কেতিয়াবা প্ৰতিপক্ষৰ পিতৃ-মাতৃৰ মাজত অ-সন্মতিৰ সৃষ্টি হয়। এনে পৰিস্থিতিৰ পৰা উদ্বাৰ আৰু নিজৰ উদ্দেশ্য সম্পূৰ্ণ কৰাৰ অৰ্থে ল'ৰা ছেৱালী দুয়োজনেই পলাই গৈ কোনো আঘাতীয় লোকৰ গৃহত আশ্রয় লৈ থাকে। পাছত কিছুদিনৰ মুৰত

উভয় পক্ষের অভিভাবকের মাজত মিতিৰ স্থাপন কৰিবৰ কাৰণে মধ্যস্থতাকাৰীৰ সহায় লোৱা হয়। সাধাৰণতে এনে বিবাদ নিষ্পত্তি কৰাৰ অৰ্থে দৰাপক্ষের পৰা প্ৰথমে দ্বায়িত্ব গ্ৰহণ কৰে আৰু মধ্যস্থতাকাৰীৰ দ্বাৰা সংবাদ পঠাই বিবাদৰ মিমাংসা কৰা হয়। কন্যাৰ পিতৃ-মাতৃৰ সন্মতি সাপেক্ষে এটা নিদিষ্ট দিনত দুয়োপক্ষের নিমন্ত্ৰিত আত্মীয়-স্বজন বয়োজ্যেষ্ঠ লোক কন্যাৰ গৃহত একগোত হয় আৰু উভয় পক্ষের মতামত আৰু আলোচনাৰ পাছত চূড়ান্ত সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰা হয়। দুয়োপক্ষের মাজত আলোচনা হোৱাৰ পাছত দৰা আৰু কন্যাৰ পিতৃ-মাতৃয়ে ৰাইজৰ সমূখ্যত পান তামোলৰ শৰাই আগবঢ়াই সেৱা কৰে। সেইদিনে ৰাইজেও উভয় পক্ষের মাজত মিতিৰ বাক্ষোন চিৰস্থায়ী আৰু চিৰ যুগমীয়া হওঁক বুলি আশৰ্মীবাদ প্ৰদান কৰে।

দৰা আৰু কন্যাঘৰীয়া মিতিৰ হোৱাৰ পাছত কোনো এটা শুভ দিন বাৰ চাই যুৱকৰ লগত বিবাহ কাৰ্য আয়োজন কৰে। পৰম্পৰাগত বীতি-নীতি অনুসৰি দৰাৰ পিতৃ-মাতৃয়ে গাঁৰৰ আৰু আত্মীয় সম্বন্ধৰ পৰিয়ালক নিমন্ত্ৰণ কৰি জা-জলপান খুৱাই সেৱা-শুশ্ৰাৰ্যা কৰাৰ লগতে ল'ৰা-ছোৱালীয়ে নোৱাই ধুৱাই বিয়ানাম গাই আৰু দৰা কইনা সাজেৰে অলংকৃত কৰি সমাজত বহুৱাই। ইয়াৰ পাছত সকলোৰে আগত দৰা কন্যাই শৰাই এখনত তামোল পান আৰু অৰিহণা দি অস্থায়ীভাৱে ধুপ-চাকি জুলাই স্থাপন কৰা থাপনাৰ সন্মুখ্যত দণ্ডৰতে পৰি সেৱা জনাই। বৰ্ষীয়ান সকলে যুগ্ম জীৱন চিৰস্থায়ী আৰু কল্যাণৰ অৰ্থে আশৰ্মীবাদ দিয়ে। ইয়াৰ অন্তত দৰাঘৰীয়া নিমন্ত্ৰিত সকলো ব্যক্তিকে চাহ-জলপানৰ ব্যৱস্থা কৰাৰ উপৰিও মাছ-মাংসৰে প্ৰীতি ভোজভাত খোৱাই অভ্যৰ্থনা কৰে। সেইদিনাৰ পৰাই সমাজত দুয়োজনকে পতি-পত্নী বুলি স্বীকৃতি প্ৰদান কৰা হয়।

২.০৯ চপনীয়া বিবাহ :

পৰম্পৰাগত বীতি-নীতি অনুসৰি কোনো যুৱকে মনে বিচৰা যুৱতীৰ বিবাহ পতাৰ আশাত কন্যা ঘৰত থাকি একাধিক বছৰ যুৱতীৰ পিতৃ-মাতৃক ঘৰুৱা আৰু অন্যান্য কামত সহায় কৰিব লগা হয়। যদি বৃদ্ধ পিতৃ-মাতৃয়ে যুৱকক স্বতাৱ-চৰিত্ৰ, আচাৰ ব্যৱহাৰ আৰু অন্যান্য কাম কাজত সন্তুষ্ট হয় তেতিয়া বংশৰ আত্মীয় লোক আৰু গাঁৰঁৰ ৰাইজক আমন্ত্ৰণ কৰি বিধিবন্ধু বীতি মতে দৰা কন্যা উভয়কে ৰাইজৰ সন্মুখ্যত বহুওৱা হয়। ইয়াৰ পাছত দৰা কন্যা উভয়ে অস্থায়ী ভাৱে ধুপ-ধুনা আৰু চাকি জুলাই স্থাপন কৰা থাপনাৰ সন্মুখ্যত আঠুকাটি সেৱা কৰে। বৰ্ষীয়ান সকলে যুগ্ম জীৱন চিৰস্থায়ী আৰু কল্যাণৰ অৰ্থে আশৰ্মীবাদ দিয়ে। ইয়াৰ অন্তত দৰাঘৰীয়া নিমন্ত্ৰিত সকলো ব্যক্তিকে চাহ-জলপানৰ ব্যৱস্থা কৰাৰ উপৰিও মাছ-মাংসৰে প্ৰীতি ভোজভাত খোৱাই অভ্যৰ্থনা কৰি বিদায় দিয়ে। সেইদিনাৰ পৰাই সমাজত দুয়োজনকে পতি-পত্নী বুলি স্বীকৃতি প্ৰদান কৰা হয়। এনে বিবাহ প্ৰথা অনুসৰি দৰাজনে কন্যাৰ গৃহত থাকি শহৰ-শাহৰেকৰ লালন পালনৰ দ্বায়িত্ব পালন কৰিব লগীয়া হয়। অতীজত আছিল যদিও বৰ্তমান এনে বিবাহ প্ৰথা বৰ্তমান লুপ্তপ্ৰায়। দৰা কইনাই স্বীকৃতি পোৱাৰ পাছত কোনো এটা নিদিষ্ট শুভ দিন বাৰ স্থিৰ কৰি দুই চাৰিজন আত্মীয় স্বজনক নিমন্ত্ৰণ কৰি এটা সকাম পাতি কন্যাক নতুন ৰান্ধনি পতা হয়। এনে ধৰণৰ সকাম অনুষ্ঠিত কৰি সামাজিক স্বীকৃতি ন'ললে ভৱিষ্যতে তেওঁলোকে পৈতৃক সম্পত্তিৰ উত্তৰাধিবাকী, পিণ্ডান গৰাকীৰপৰা বঞ্চিত হোৱাৰ উপৰিও যিকোনো সামাজিক কাৰ্য আৰু জ্যেষ্ঠজনক ভাত আদি আপ্যায়ন কৰিব নোৱাৰে। আনকি সকাম নাপাতিলে কন্যাই ৰন্ধা-বঢ়া কৰা বস্তু জেষ্ঠসকলে নাখায় বা গ্ৰহণ নকৰে।

২.১০ বুঢ়া বিবাহ :

চুতীয়া জনগোষ্ঠীৰ মাজত ঠাই বিশেষে বুঢ়া বিয়া প্ৰথা প্ৰচলন থকা দেখা যায়। ডেকা কালত নিজৰ পচন্দ অনুসৰি প্ৰেমাসন্ত হৈ ঘৰৰ অমতত পতা বিয়া বা পূৰ্বতে হোমত বহি বৰ বিয়া নাপাতিলে বা সময়ত

নীতি-নিয়ম অনুসরি বিয়া নাপাতিলে অথবা নিজা পুত্র বা কন্যাৰ বৰবিয়া পাতিব লগা হয়, তেতিয়া বৃত্তা বয়সত এনে বিবাহ অনুষ্ঠিত কৰিব লগা হয়। তদুপৰি হিন্দু ধৰ্ম আৰু সমাজ ব্যৱস্থা অনুসৰি অবিবাহিত হৈ থাকিলে হাড় শুচি নহয় আৰু কোনো ধৰণৰ বৈদিক কৰ্ম বা সমজুৱা সকাম নিকামত সামাজিকভাৱে আগভাগ ল'ব নোৱাৰে। অন্যহাতে ভৱিষ্যতে নিজৰ ল'বা বা ছোৱালীক যদি হোম যজ্ঞৰ দ্বাৰা বিবাহ কাৰ্য অনুষ্ঠিত কৰিব লগা হয় তেতিয়া বৃদ্ধ পিতৃ-মাতৃয়ে বৃত্তা বয়সত হ'লেও বিবাহৰ আগমুহূৰ্তত অনুষ্ঠুপীয়াকৈ হোম যজ্ঞৰে বিবাহ কাৰ্য সম্পন্ন কৰিবলগা হয়। এনে বিবাহ অনুষ্ঠুপীয়াকৈ অনুষ্ঠিত হ'লেও বিবাহৰ দিনটোত বাইজৰ মাজত উদ্দৰ হোৱা আনন্দ উৎসৱ, বৎ-বহুইচ, হাঁহি ধেমালি অতি আমোদজনক আৰু মনকৰিবলগীয়া।

★ বিবাহ বিচ্ছেদ :

সাধাৰণতে উন্নত পতি বা পত্নী, দুৰাৰোগ্য বা কুষ্ট বা মানসিক ৰোগত ভোগা পাছৰ পৰা ছয়, সাত বছৰলৈকে কোনো এটা পক্ষৰ সন্ধানহীন, দুচৰিত্ৰ, প্ৰজননাৰ্থে অক্ষম, পতি-পত্নীৰ মাজত স্নেহ-প্ৰীতিৰ অভাৱ আৰু সদায় অশান্তি ভূগি থাকে, তেন্তে যিকোনো এটা পক্ষই আইনৰ সহায়ত বা আইনৰ বিনা সহায়েৰে সামাজিক ভাৱে বিবাহ বিচ্ছেদ কৰিব পাৰে। অৱশ্যে বিধবা সকলৰ পুণৰ বিবাহত বাধা আৰোপ কৰা নহয়। চুতীয়া সমাজত বিধৱা ন-বৌৱেকক বিয়া কৰা নিষেধ। অন্যহাতে প্ৰথমা পত্নীৰ মৃত্যুৰ পাছত দ্বিতীয়বাৰ বিয়া পতাৰ নিয়ম প্ৰচলন আছে। সাধাৰণতে চুতীয়া সমাজত বিবাহ বিচ্ছেদৰ পৰিমান অতি নগন্য।

৩.০০ সিদ্ধান্ত :

সময় পৰিবৰ্তনশীল। সময়ৰ দুৰ্বলতাৰে গতিত সকলোতে পৰিবৰ্তন সাধিত হয়। ইয়াৰ লগে লগে মানুহৰ মানসিকতাৰো পৰিবৰ্তন আহে। ফলস্বৰূপে সাহিত্য, সংস্কৃতি, লোকাচাৰ, লোকবিশ্বাস আদি সকলোতে নতুনত্বই ঠাই পাইছে। চুতীয়া জনগোষ্ঠীসকলৰ সাহিত্য, লোকাচাৰ, লোকবিশ্বাস আদিকো প্ৰভাৱিত কৰিছে। এই প্ৰকল্পটোৰ পৰা আমি চুতীয়া জনগোষ্ঠীটোৰ পৰিচয় আৰু বংশাবলীৰ লগতে তেওঁলোকৰ বিবাহ পদ্ধতিৰ বিভিন্ন নীতি-নিয়মৰ এটি আভাস পালো। চুতীয়া সকলৰ বিবাহৰ লগত জড়িত বীতি-নীতি আজি স্থৰ্বিৰ হৈ থকা নাই। বিবাহ হ'ল জীৱনৰ এটা অন্যতম অংগ। চুতীয়া সকলৰ বিবাহ ব্যৱস্থাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰাৰ অন্তত কিছুমান সিদ্ধান্তত উপনীত হ'ব পাৰি। তলত সেইবোৰ উল্লেখ কৰা হ'ল -
 ক) অসমীয়া সমাজৰ বিবাহ অনুষ্ঠান বুলিলে যিসমুহ লোকাচাৰৰ কথা মনলৈ আহে চুতীয়া সকলৰ মাজত প্ৰচলিত লোকাচাৰ সমূহো বহুক্ষেত্ৰত মিল দেখা যায়।
 খ) চুতীয়া সম্প্ৰদায়ৰ মাজত প্ৰচলিত লোকবিশ্বাসৰ ভেঁটিতেই এই লোকাচাৰ সমূহ জন্ম হৈছে।
 গ) চুতীয়া সকলে বিবাহ সম্পর্কীয় লোকাচাৰ সমূহ পৰম্পৰাগত ভাৱে পালন কৰি আহিছে। তথাপি কালৰ সোঁতত দুই এক বীতি-নীতিৰ সংযোগ-বিয়োগ ঘটিছে।
 ঘ) আজিকালি বিয়া সমূহত নীতি-নিয়মৰ সলনি জাক-জমকতাই অধিক ঠাই পাইছে।
 ঙ) বিয়ানাম সমূহ বৰ্তমান লুপ্ত হৈ আহিছে। কিন্তু এতিয়ালৈকে যিবোৰ চলি আহিছে সেইখনি সংগ্ৰহ কৰি ৰাখিব পাৰিলে এই বিয়া নামসমূহে অসমীয়া লোক সাহিত্যৰ এক মূল্যবান সম্পদ হৈ ৰ'ব।

৪.০০ উপসংহার :

চুতীয়া জনগোষ্ঠী হ'ল অসম অতি প্রাচীন আৰু ইতিহাসে চুকি নোপোৱা এক বাবেবহনীয়া সংস্কৃতিয়ে সমৃদ্ধিশালী উন্নত জনগোষ্ঠী। চুতীয়া জনগোষ্ঠী সকলৰ বিবাহ পদ্ধতিৰ বীতি-নীতিৰ সমূহ আধুনিকতাৰ ফলত হৈৰাই ঘোষণা কৰিছে। সামাজিক সম্মুখ গঢ়াত বৈবাহিক ব্যবস্থাৰ গুৰুত্ব অধিক। বৰ্তমান বিশ্বায়নৰ সময়ত চুতীয়া জনগোষ্ঠী সমাজৰ বিভিন্ন সম্প্রদায় তথা জাতি-জনগোষ্ঠীৰ লগত বৈবাহিক সম্মুখ স্থাপন হৈছে। বিবহৰ লগত জড়িত বীতি-নীতি সমূহ ধৰি বাখি অসমীয়া সংস্কৃতি সুন্দৰ কৰি বথাৰ প্ৰয়াস কৰা হয়।

প্ৰত্যোক জাতি-জনগোষ্ঠীয়েই নিজৰ সামাজিক বীতি-নীতিবে পৰিপূৰ্ণ। সেইদিবে চুতীয়া সকলৰ সমাজ জীৱনে স্বকীয় বীতি-নীতিবে সমৃদ্ধিশালী। চুতীয়া সম্প্রদায়ৰ লোকসকলে পালন কৰা বিভিন্ন লোকাচাৰ সমূহৰ ভিতৰত বিবাহ সম্পর্কীয় লোকাচাৰ সমূহে এক গুৰুত্বপূৰ্ণ স্থান অধিকাৰ কৰি আহিছে। একে সম্প্রদায়ৰ হ'লেও ঠাই বিশেষে চুতীয়া সকলৰ বিবাহ সম্পর্কীয় লোকাচাৰৰ ভিয়তা দেখা যায়। এই ভিয়তাই লোক সংস্কৃতিৰ সকলো ঠাইতে সকলো সমাজতে একে কপত পোৱা নাযায় তাকে সূচায়। কোনো কোনো ক্ষেত্ৰত তেওঁলোকে পালন কৰা লোকাচাৰ সমূহতো স্বকীয়তা পৰিলক্ষিত হয়। তেওঁলোকৰ বীতি-নীতি সমূহ পৰম্পৰাগত ভাৱে চলি আহিছে যদিও কিছু কিছু ক্ষেত্ৰত বিজ্ঞানসম্মত হোৱা দেখা যায়। বৰ্তমান বিশ্বায়নৰ প্ৰভাৱত তেওঁলোকৰ মাজত প্ৰচলিত কিছুমান বীতি-নীতিৰ পৰিবৰ্তন ঘটিছে যদিও স্বকীয়তা স্থান হোৱা নাই। এই পৰিবৰ্তন সমূহে বহুক্ষেত্ৰত বীতি-নীতি সমূহক পৰিশীলিত আৰু পৰিমার্জিত কৰি প্ৰদান কৰিছে।

পঞ্চপঞ্জী

- ক) দত্ত সুমন :
অসমৰ জনজাতীয় অধ্যয়নৰ পৰিক্ৰমা
শ্ৰী পদুৎ হাজৰিকা, প্ৰকাশক
(এম.বি.এ বনলতা ডিবুগড়)
প্ৰথম প্ৰকাশ : নৱেম্বৰ ২০১৫
- খ) বৰা, ডঃ ভদ্ৰেশ্বৰ :
অসমৰ চুতীয়া জনগোষ্ঠীৰ ইতিহাস আৰু বিবৰ্তন।
ডেইজী বৰা, প্ৰকাশক
প্ৰথম প্ৰকাশ - অক্টোবৰ ২০১৬
- গ) বৰুৱা, ডঃ স্বন্দলতা :
চুতীয়া জাতিৰ বুৰঞ্জী
প্ৰথম প্ৰকাশ : ৭ ব'হাগ, ১৯২৯ শক ২১ এপ্ৰিল ২০০৭
- ঘ) ভট্টাচাৰ্য, ডঃ প্ৰমোদ চন্দ্ৰ :
অসমৰ জনজাতি
ডঃ প্ৰদীপ ভূঞ্জা
প্ৰথম প্ৰকাশ : ১৯৬২
দ্বিতীয় প্ৰকাশ : ১৯৯১
তৃতীয় সংস্কৰণ প্ৰকাশ : ২০০৮
- ঙ) শইকীয়া, পুবেন্দ্ৰ নাথ :
চুতীয়াৰ ইতিহাস আৰু সংস্কৃতি।
- চ) শৰ্মা, ডঃ দেৱৱৰত :
চুতীয়া সকলৰ আত্মপৰিচিতিৰ সংগ্ৰামৰ এক শতিকা
প্ৰথম প্ৰকাশ : ১৪ ডিচেম্বৰ, ২০০৬
প্ৰকাশন : একলব্য

প্রসংগ টোকা

- ক) বৰা, ডঃ ভদ্ৰেশ্বৰ : অসমৰ চুতীয়া জনগোষ্ঠীৰ ইতিহাস আৰু বিবরণ
(পৃষ্ঠা : ৩৮-৬৬ লৈ।)
- খ) বৰুৱা, ডঃ স্বৰ্ণলতা : চুতীয়া জাতিৰ বুৰজী
(পৃষ্ঠা : ৩৪৫-৩৬৪ লৈ।)
- গ) শইকীয়া, পুৰেন্দ্ৰ প্ৰসাদ : চুতীয়াৰ ইতিহাস আৰু সংস্কৃতি
(পৃষ্ঠা : ১৭৩-১৯৪ লৈ।)

তথ্যদাতার তালিকা :

ক)	নাম :	শ্রীমতী ৰেখামণি বৰা
	ঠিকনা :	লালুং গাঁও, তিতাবৰ
	বয়স :	৬৫
	লিঙ্গ :	পুরুষ
	জীৱীকা :	গৃহিণী
খ)	নাম :	শ্রীমতী মামনী শইকীয়া
	ঠিকনা :	চৰাইপানী বালিজান গাঁও, তিতাবৰ
	বয়স :	৬৯
	লিঙ্গ :	মহিলা
	জীৱীকা :	গৃহিণী
গ)	নাম :	শ্রীমতী বকুলি চুতীয়া
	ঠিকনা :	লালুং গাঁও, তিতাবৰ
	বয়স :	৬০
	লিঙ্গ :	মহিলা
	জীৱীকা :	গৃহিণী

আলোক চিরি (তোলনি বিয়া)

আলোক চিত্র (বৰ বিয়া)

